

GÓRSKI OBSZAR FUNKCJONALNY UWARUNKOWANIA

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

MAJ 2023

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

W ramach prac nad uwarunkowaniami rozwoju GOF odbył się cykl spotkań warsztatowych 27 stycznia 2023 r. w Jeleniej Górze, 3 lutego 2023 r. w Wałbrzychu, oraz 10 lutego 2023 r. w Kłodzku.

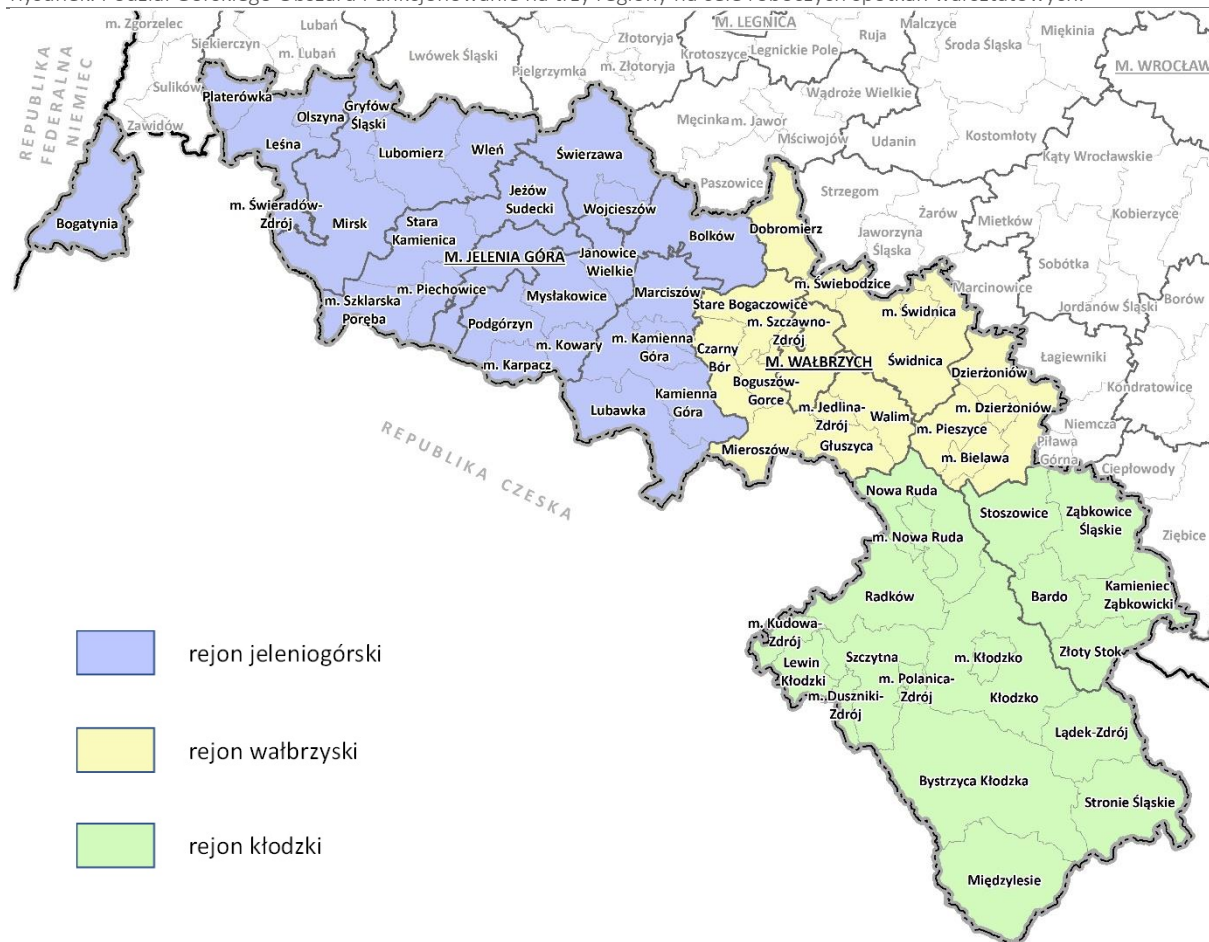
Celem warsztatów było włączenie różnych podmiotów w prace nad rekomendacjami dla Górskiego Obszaru Funkcjonalnego. Tematem sesji warsztatowych były problemy, potencjały i potrzeby GOF, w podziale na trzy regiony (jeleniogórski, wałbrzyski i kłodzki). Warsztaty odbyły się w trzech blokach tematycznych i dotyczyły zagadnień w zakresie:

- osadnictwa oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych,
- turystyki oraz uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych,
- transportu oraz infrastruktury technicznej.

W spotkaniach wzięło udział 84 uczestników reprezentujących: gminy, powiaty i województwo, Karkonoski Park Narodowy, Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, PTTK, lokalne fundacje, organizacje turystyczne, towarzystwa krajoznawcze i turystyczno-krajoznawcze, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych, Nadleśnictwa, uzdrowiska i organizacje uzdrowiskowe, agencje rozwoju regionalnego, klubu biznesu, gminne, miejskie ośrodki kultury i sportu, instytucje kultury, redakcję czasopisma „Karkonosze”, Euroregion NYSA i Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis oraz Politechnikę Wrocławską.

Przytoczone poniżej potencjały, problemy i potrzeby występujące w Górskim Obszarze Funkcjonalnym są wynikiem hasłowego zapisu zagadnień poruszonych podczas dyskusji uczestników warsztatów w Jeleniej Górze, Kłodzku i Wałbrzychu. Pracownicy IRT nie ingerowali w ich treść ani nie poddawali ocenie ich słuszności i zasadności.

Rysunek. Podział Górskiego Obszaru Funkcjonalnego na trzy regiony na cele roboczych spotkań warsztatowych.

Źródło: Opracowanie własne IRT.

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Tabela 1 Wykaz problemów w Górskim Obszarze Funkcjonalnym, zgłoszonych podczas warsztatów.

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	1.	Trwały odpływ młodych ludzi – ubywanie mieszkańców, głównie posiadających kapitał intelektualny. Osoby wyjeżdżające na studia do większych ośrodków nie wracają po ich ukończeniu.	Szklarska Poręba, Karpacz, Jelenia Góra, Świeradów-Zdrój
	2.	Rozwój mieszkalnictwa nastawionego na wynajem krótkoterminowy dla turystów, "problem pustych mieszkań", brak dostępnych cenowo mieszkań dla mieszkańców.	Karpacz, Szklarska Poręba
	3.	Brak specjalistów i wykwalifikowanych kadr (odpływ pracowników spowodowany niskimi zarobkami w regionie).	cały region jeleniogórski
	4.	Konflikt pomiędzy mieszkańcami, a inwestorami i deweloperami. Nadmierny przyrost apartamentów przeznaczonych na wynajem wbrew woli lub bez wiedzy mieszkańców (nie jest to preferowany kierunek rozwoju ich miejscowości).	cały region jeleniogórski
	5.	Przeciążenie infrastruktury technicznej przez turystów (nadmierne zużycie wody, ogromna ilość odpadów i ścieków).	ośrodki turystyczne m.in.: Karpacz, Szklarska Poręba, Świeradów-Zdrój
	6.	Nadmierne rozproszenie zabudowy, powodujące problemy z odpowiednim dostępem do infrastruktury technicznej, komunikacji i problemem w ochronie krajobrazu.	cały region jeleniogórski
	7.	Nieracjonalne plany zagospodarowania, przestrzennego zabudowywanie korytarzy ekologicznych.	cały region jeleniogórski
	8.	Niewielkie pokrycie planami miejscowymi lub przestarzałe plany nieodpowiadające aktualnym realiom, brak przemyślanej polityki przestrzennej.	cały region jeleniogórski
	9.	Niska innowacyjność gospodarki, brak dywersyfikacji gospodarki, skoncentrowanie jedynie na przemyśle turystycznym.	cały region jeleniogórski
	10.	Starzejące się społeczeństwo - konieczność utworzenia odpowiedniego systemu opieki. Brak infrastruktury społecznej w tym zakresie (brak ośrodków opieki dla seniorów).	cały region jeleniogórski
	11.	Starzejące się społeczeństwo, brak urodzeń, brak młodych ludzi chcących założyć rodziny i osiedlić się w rejonie.	małe miejscowości regionu jeleniogórskiego
	12.	Małe pokrycie MPZP, wykupowanie za bezcen terenów na dobrych glebach, następnie przekształcane i zabudowywane przez zewnętrznych inwestorów. Największa aktywność deweloperska występuje na terenach cennych przyrodniczo ("celowo nie robi się planów w otulinach parków" = polityka, lobbowanie i wpływy obcego kapitału na radnych).	Mysłakowice, cały region jeleniogórski
	13.	Brak architektów miejskich w małych miejscowościach; nieegzekwowanie przepisów architektoniczno-budowlanych, zapisów planów miejscowych (starostwo nie jest w stanie wszystkiego sprawdzić), nadzór budowlany niewydolny („np. płoty w Karpaczu”).	Karpacz i okoliczne małe miasta
	14.	Ucieczka wykształconych ludzi do większych miast, skupianie potencjalnych inwestorów, wykwalifikowanych pracowników w Aglomeracji Wrocławskiej i Jeleniogórskiej.	małe miasta na całym rejonie jeleniogórskim
	15.	Odpływ ludności za granicę w poszukiwaniu pracy, ludzie ze znajomością niemieckiego uciekają do pracy do Niemiec.	cały region jeleniogórski
	16.	Brak budownictwa komunalnego, brak wsparcia w zakresie zapewnienia mieszkań, brak funduszy, zbyt drogie mieszkania deweloperskie.	cały region jeleniogórski
	17.	Brak żłobków i klubów dziecięcych, za wysokie koszty lub zbyt restrykcyjne przepisy utrudniające budowę nowych obiektów. JST nie stać na budowę lub boją się o opłacalność inwestycji społecznych ze względu na ujemny wzrost demograficzny.	cały region jeleniogórski
	18.	Brak ośrodków kultury i życia lokalnego, problem z kształtowaniem więzi lokalnych, brakuje przestrzeni do budowania wspólnot lokalnych, zawiązywania więzi.	Janowice Wielkie, część gmin wiejskich
	19.	Brak oferty kulturalnej dla osób w wieku 30-40 lat.	cały region jeleniogórski
	20.	Bezrobocie wśród kobiet, problem z ofertami pracy dla kobiet spowodowany upadkiem zakładów Iniańskich.	m. Kamienna Góra
	21.	Problem z dostępem (szczególnie dzieci) do opieki zdrowotnej.	Kamienna Góra, Marciszów, Lubawka
	22.	Infrastruktura w okolicy Karkonoskiego Parku Narodowego (JST nie mają narzędzi, żeby blokować konfliktogenne inwestycje, co jest wykorzystywane przez prywatnych inwestorów).	cały region jeleniogórski
	23.	Brak miejsc pracy bez konieczności dalekich dojazdów.	cały region jeleniogórski
	24.	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego tworzone są pod kątem deweloperów, nie uwzględniają potrzeb społecznych i nie przeliczane są „koszty społeczne” podejmowanych w nich decyzji przestrzennych.	cały region jeleniogórski
	25.	Brak dofinansowania instytucji lokalnych, jednostek JST i stowarzyszeń lokalnych. Ludzie z wiedzą, pasją i lokalnym patriotyzmem odchodzą ze względów finansowych.	cały region jeleniogórski
	26.	Zbyt wysokie "wrocławskie" ceny.	Szklarska Poręba
	27.	Zbyt wysokie ceny mieszkań.	Jelenia Góra
	28.	Brak udogodnień dla niedowidzących, niedosłyszących, ograniczonych ruchowo. Problem z dostępnością do różnych instytucji.	cały region jeleniogórski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	29.	Degradacja szkół wyższych.	Jelenia Góra
	30.	Brak innowacji i potencjału przedsiębiorczości. Problemy społeczno-gospodarcze wynikające z upadku przemysłu włókienniczego. Brak odpowiedniej oferty pracy na miejscu powoduje dojazdy mieszkańców do pracy w hotelach i gastronomii w Niemczech.	Leśna
	31.	Wypieranie przemysłu przez turystykę. Brak alternatywnych aktywności gospodarczych względem turystyki.	cały region jeleniogórski
	32.	Upadek zakładów państwowych.	Mirsk, Leśna, Gryfów Śląski
	33.	Problem na styku lasy-turystyka-zabudowa; należy pamiętać, że lasy są wielofunkcyjne, również, że jest prowadzona gospodarka leśna i zabudowa powinna być lokalizowana w odpowiedniej odległości (bez tworzenia wcinających się w las "enklaw" zabudowy), tak żeby nie uniemożliwić wywózki drewna z lasu.	cały rejon kłodzki, np. Stronie Śląskie, Lądek-Zdrój
	34.	Problem dostępu komunikacją publiczną do miejscowości ościennych w sezonie turystycznym.	m. Nowa Ruda
	35.	Zbyt ogólne zasady w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, brak spójności architektonicznej (brak standardów urbanistycznych dla tradycyjnej zabudowy sudeckiej). W konsekwencji powstają "potworki" nieprzystające do istniejącej zabudowy, niszczące krajobraz.	Stronie Śląskie, Lądek-Zdrój, Międzyzlesie, Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko
	36.	Niedostosowanie infrastruktury i usług do starzejącego się społeczeństwa – brak ośrodków, niewystarczająca liczba lekarzy.	cały rejon kłodzki
	37.	Bariery architektoniczne utrudniające przemieszczanie się osobom starszym i z utrudnioną mobilnością, brak szpitala.	m. Nowa Ruda
	38.	Wykup terenów przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną przez deweloperów lub prywatnych inwestorów, a w rzeczywistości powstawanie obiektów turystycznych, jedynie ukrytych pod hasłem zabudowy mieszkaniowej.	Kłodzko
	39.	Masowa budowa apartamentowców.	Duszniki-Zdrój
	40.	Rozproszona zabudowa, przeznaczanie ogromnych obszarów pod zabudowę bez zapewnienia infrastruktury.	gm. Kłodzko
	41.	Rozlewanie się zabudowy, większe zainteresowanie inwestorów i zabudowywanie działek „pod lasem”, bez dostępu do infrastruktury niż terenów dostępnych w miejscowościach.	cały rejon kłodzki
	42.	Utrzymywanie terenów oznaczonych jako Ls w wielkości 50 m ² na terenach miejskich.	cały rejon kłodzki
	43.	Niewykorzystany potencjał sportów zimowych wśród samych mieszkańców, brak atrakcyjnej oferty nauki jazdy na nartach dla dzieci i młodzieży.	cały rejon kłodzki
	44.	Brak lokalnych miejsc pracy dla młodych ludzi co powoduje wyjazdy do pracy do Czech i faktyczne zamieszkanie w miejscowości jedynie w weekendy.	m.in. Szczytna
	45.	Brak transportu do pracy i miejsc pracy dla kobiet.	Słupiec
	46.	Niewystarczająca liczba miejsc pracy.	cały rejon kłodzki
	47.	Brak dostępnych cenowo mieszkań na wynajem, mała ilość i słaba dostępność TBS-ów i mieszkań komunalnych.	cały rejon kłodzki
	48.	Brak porozumienia i integracji nowo osiedlających się osób ze społecznością lokalną oraz narzucanie ich spojrzenia na sposób gospodarowania budżetem gminnym.	Radków, m. i gm. Kłodzko
	49.	Niewystarczająca liczba żłobków i przedszkoli.	cały rejon kłodzki
	50.	Bardzo uboga oferta kulturalna, brak funduszy na jej poprawienie. Organizowanie wydarzeń dla wąskiej grupy (w większości bazujących na muzyce disco polo).	cały rejon kłodzki
	51.	Zbyt niski poziom kształcenia, brak możliwości rozwoju zdolnych dzieci, które są uśredniane.	cały rejon kłodzki
	52.	Bardzo słaba współpraca z PGWWP. Zabudowywanie terenów powodziowych wzdłuż rzek.	tereny wzdłuż rzek
	53.	Brak zaangażowania społecznego w rozwój regionu.	cały rejon kłodzki
	54.	Brak atrakcyjnych ofert pracy dla osób z wyższym wykształceniem.	cały rejon kłodzki
	55.	Nadmierny napływ turystów szczególnie w weekendy, powodujący uciążliwości życia codziennego.	cały rejon kłodzki
	56.	Problem z dostępnością do służby zdrowia. Niewystarczająca liczba karettek, lekarzy i usług związanych ze zdarzeniami nagłymi i pilnymi. Zagrożone bezpieczeństwo osób starszych, niepełnosprawnych i powypadkowych, brak zabezpieczenia szpitalnego, medycznego.	cały rejon kłodzki
	57.	Niedostosowanie przestrzeni, komunikacji do osób starszych, brak zapewnienia asystentów dla osób starszych.	cały rejon kłodzki
	58.	Brak zakładów przemysłowych, stabilizacji pracy i atrakcyjnych zarobków. Zatrudnienie dostępne głównie w branży turystycznej, z niskimi zarobkami. Nie ma kotwicy, która by zatrzymała młodych ludzi, którzy wyjeżdżają za pracą w inne części województwa.	cały rejon kłodzki
	59.	Zbyt duża liczba wydawanych WZ, brak planów, nieprzemyślana i chaotyczna zabudowa.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	60.	Zwiększająca się liczba tzw. "drugich domów". Osoby z większych miejscowości, np. Poznania, Warszawy, Wrocławia, zamieszkują jedynie czasowo, w weekendy albo w wakacje, a przez pozostałą część roku domy stoją puste. Jednocześnie brakuje terenów przeznaczonych pod budowę dla stałych mieszkańców, natomiast JST nie mogą wyznaczyć nowych, ponieważ bilans terenów wskazuje, że w stosunku do liczby mieszkańców (zmniejszającej się) terenów mieszkaniowych jest i tak już dużo.	Radków
	61.	Zbyt mała liczba specjalistów zajmujących się planowaniem przestrzennym.	cały rejon wałbrzyski, szczególnie małe gminy
	62.	Zbyt długi dojazd do Wrocławia – średnio 3h, lokalnie brak dostępu do wielu usług.	cały rejon kłodzki, szczególnie część południowa
	63.	Atrakcje turystyczne zakłócają spokój mieszkańców, powodują nawał turystów.	cały rejon kłodzki
	64.	Brak poczucia tożsamości lokalnej, małe przywiązanie młodych mieszkańców do Ziemi Kłodzkiej.	cały rejon kłodzki
	65.	Brak atrakcyjnych ofert pracy. Dostępne ją jedynie niskopłatne oferty, które nie przyciągają młodych ludzi, które nie dają stabilizacji i możliwości rozwoju.	cały rejon kłodzki
	66.	Uboższa niż w innych rejonach oferta kulturalna – mieszkańcy są mniej zasobni, więc bilety na organizowane wydarzenia muszą być tańsze niż w innych rejonach, aby byli chętni, przez co jest mniejsze zainteresowanie artystów do występów.	m.in.: Radków, Szczytna
	67.	Problemy z integracją mieszkańców stałych z „mieszkańcami przyjezdnymi/weekendowymi”.	cały rejon kłodzki
	68.	Brak zaangażowania społeczeństwa w proces planowania przestrzennego (na etapie konsultacji MPZP).	cały rejon kłodzki
	69.	Brak istnienia lub szerszego wypromowania produktów lokalnych.	cały rejon kłodzki
	70.	Zbyt intensywna zabudowa Śnieżnicki Park Krajobrazowy.	Śnieżnicki Park Krajobrazowy
	71.	Nadpodaż gruntów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nieracjonalne gospodarowanie przestrzenią przez władze miejskie.	cały rejon kłodzki
	72.	Niedostosowanie napływowej ludności "z zewnątrz" np. z Wrocławia do kultury i miejscowych obyczajów - konflikty społeczne. Brak zrozumienia dla miejscowych (np. rolników), przez czasowych lub nowych mieszkańców np. co do konieczności wykonywania prac polowych o wczesnych porach lub też charakteru lokalnych imprez/jarmarków (Wrocławianie chcieliby koncerty ze znanymi artystami, na których samorządów i domów kultury małych JST nie stać)	cały rejon kłodzki
	73.	Brak przetwórstwa spożywczego, niewykorzystywanie lokalnych zasobów, wydłużanie łańcucha dostaw.	cały rejon kłodzki
	74.	Zakup nieruchomości przez ludzi z zewnątrz, którzy spędzają niewielką ilość czasu na miejscu i mają roszczeniowe postawy. Nie chcą zintegrować (przestrzennie) swoich nieruchomości ze zwartą zabudową wsi/miasteczek – izolują się odsuwając, a wymagają zapewnienia maksymalnej infrastruktury i dostępności oraz utrzymania jej przez władze JST.	cały rejon kłodzki
	75.	Niewłaściwa parcelacja gruntów – nie przemyślany sposób wyznaczania nowej zabudowy.	cały rejon kłodzki
	76.	Brak zrozumienia funkcjonowania i specyfiki powiązań lokalnych ze strony samorządów wyższego rzędu, sztuczne podziały obszaru powielające się w opracowaniach strategicznych i planistycznych stanowią problem w planowaniu strategicznym i przestrzennym oraz zawiązywaniu współprac i pozyskiwaniu funduszy.	powiązania pomiędzy miastami: Wałbrzych, Boguszków-Gorce, Kamienna Góra, Lubawka, Nowa Ruda
	77.	Brakuje miejsc pracy niezwiązanych z turystyką. Brak możliwości rozwoju przemysłu ze względu na tereny chronione i jednocześnie ograniczone możliwości rozwoju działalności turystycznej, przyczyniają się do odpływu ludności.	Pieszyce, cały obszar wałbrzyski
	78.	Brak wsparcia finansowego dla JST przeznaczonego na inwestycje turystyczne. Samorządy lokalne ponoszą koszty tego typu inwestycji, a korzystają z nich głównie osoby spoza gmin (turyści). Mieszkańcy zazwyczaj nie identyfikują się z projektami turystycznymi, preferują inne inwestycje – np. budowę przedszkola czy wyposażenie w kanalizację.	Pieszyce
	79.	Rosnący trend osadnictwa weekendowego (letniskowego i tzw. "drugich domów").	Wałbrzych, Pieszyce, Głuszycza, cały obszar wałbrzyski
	80.	Zanikanie strefy buforowej pomiędzy lasami, a zabudową, powstawanie nowej zabudowy mieszkaniowej na łąkach i pastwiskach pod lasem. Brak planów miejscowych, które zakazywałyby zabudowy w takich miejscach – wydawanie warunków zabudowy, które nie zawsze trafiają do Lasów Państwowych, przez co często dowiadują się po fakcie o inwestycji.	całe Przedgórze Sudeckie, Wałbrzych, Głuszycza
	81.	Problem suburbanizacji i rozlewania się zabudowy generuje zwiększony ruch komunikacyjny. Ludzie pracują w mieście Świdnica, mieszkają w gminie wiejskiej Świdnica.	m. i gm. Świdnica

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	82.	Starzejące się społeczeństwo, ujemny przyrost naturalny.	Świdnica, Wałbrzych, cały rejon wałbrzyski
	83.	Ucieczka młodzieży, brak powrotu wykształconych osób, które wyjechały na studia do większych ośrodków (np. Wrocławia).	cały rejon wałbrzyski
	84.	Niewystarczająca liczba żłobków i przedszkoli. Tereny nieprzyjazne do zakładania rodziny.	cały rejon wałbrzyski
	85.	Problem "rodzin pogórnich". Wytworzenie się patologicznego środowiska, częste przypadki alkoholizmu, narkomanii, wandalizmu, dewastacji mienia wspólnego. Brak więzi społecznych. Całe pokolenia żyją z rent i emerytur dziadków, młodzi nie chcą podejmować pracy zarobkowej. Zauważalne „pokoleniowe dziedziczenie ubóstwa”.	Boguszków-Gorce, Wałbrzych, cały rejon wałbrzyski
	86.	Budynki w bardzo złym stanie technicznym, zamieszkałe przez bardzo biednych mieszkańców, których nie stać na odnowienie, lub odnowienie jest nieopłacalne. Zdekapitalizowane zasoby mieszkaniowe szczególnie mieszkańcy komunalnych.	Wałbrzych (przykładem w tej kwestii może być dzielnica Sobięcin), również inne ośrodki miejskie
	87.	Odptyw ludzi z byłych miast przemysłowych, słabo rozwinięta infrastruktura społeczna, występowanie patologii społecznych, upadek całych gałęzi przemysłu po 1989 roku.	Mieroszów, Boguszków-Gorce, Walim
	88.	Depopulacja i starzenie się społeczeństwa.	cały rejon wałbrzyski, Bielawa, obszary wiejskie
	89.	Upadek przemysłu włókienniczego w Bielawie (Bielbaw, Bieltex), brak inwestorów zainteresowanych wykorzystaniem potencjału terenów po tych zakładach. Duża liczba mieszkańców dojeżdża do pracy w podwrocławskich specjalnych strefach ekonomicznych. Wysokie bezrobocie kobiet.	Bielawa
	90.	Konieczność wygospodarowania wyższych nakładów na inwestycje w obszarze górskim w porównaniu z innymi terenami w województwie. Wysokie koszty inwestycji spowodowane m.in. szkodami górniczymi, ukształtowaniem terenu oraz bogatą historią (pod powierzchnią terenu znajdują się różnorodne artefakty lub zjawiska przyrodnicze).	Wałbrzych i okolice, obszar sudecki i podsudecki
	91.	Problem z obsadzeniem istniejących miejsc pracy, występują wakaty w wybranych obszarach rynku pracy – część mieszkańców nie jest zainteresowana podjęciem pracy.	cały rejon wałbrzyski
	92.	Robotnicy narodowości ukraińskiej stanowią istotną część pracowników fizycznych, ale są rotacyjni, nie asymilują się, należy mieć na uwadze, że są czasowo.	cały rejon wałbrzyski
	93.	Wysoka presja inwestycyjna na obszary cenne przyrodniczo.	Sokołowsko
	94.	Rozlewianie się i rozpraszanie zabudowy. Zbyt duże przyzwolenia gminy wiejskiej Dzierżoniów na lokalizację nowej zabudowy, gmina wiejska wydaje więcej pozwoleń na budowę niż w sumie miasta Pieszyce, Bielawa i Dzierżoniów.	Pieszyce, Dzierżoniów, Bielawa
	95.	Brak efektywnego planowania przestrzennego.	cały rejon wałbrzyski
	96.	Duże powierzchnie prywatnych terenów przeznaczonych pod zabudowę zrujnowanych i niezagospodarowanych. Brak podatku katastralnego, który „zachęciłby” do zmiany tej sytuacji.	cały rejon wałbrzyski, szczególnie miasta
	97.	Zamieranie centrów miejscowości w godzinach popołudniowych i wieczornych. Brak studentów (brak uczelni wyższych) i turystów zostających na dłużej, napędzających nocne życie.	cały rejon wałbrzyski, Świdnica, Wałbrzych
	98.	Konflikt pomiędzy przemysłem (kamieniołom) a walorami środowiskowymi i turystycznymi. Kolejne 30 lat jego eksploatacji wiązałoby się z rozsadzeniem góry, brak przebadania wpływu funkcjonowania kamieniołomu na mikroklimat miejsca.	Rybnica Leśna, Sokołowsko
	99.	Niski procent pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w gminach. Zauważalna jest tendencja do "kombinowania" z klasyfikacją gruntów, dobre pastwiska przekwalifikowane są na gorsze, następnie przeznaczone pod zabudowę bez zapewnienia odpowiedniej infrastruktury.	cały rejon wałbrzyski
	100.	Utrata znaczenia i potencjału Politechniki Wrocławskiej – filia przestała być atrakcyjną opcją.	Wałbrzych
	101.	Niewystarczająca infrastruktura i służba zdrowia dedykowana osobom starszym.	cały rejon wałbrzyski
	102.	Konflikt społeczności "rdzennej wiejskiej" z nowo przybyłymi na wieś w wyniku suburbanizacji. Tradycyjne wiejskie elementy tj. koguty, traktory, zapachy przeszkadzają nowo osiedlającym się.	tereny wiejskie rejonu wałbrzyskiego
	103.	Presja inwestycyjna na obszary wiejskie.	cały rejon wałbrzyski
	104.	Układ urbanistyczny charakterystyczny dla wsi łańcuchówki przyczyniający się m.in. do problemów komunikacyjnych miasta. Rozwój przestrzenny miasta mógł być planowany w innych bardziej korzystnych kierunkach.	Bielawa
	105.	Brak szkół branżowych, rzemieślniczych kształcących w zawodach, które odpowiadałyby potrzebom lokalnych rynków pracy – niedopasowanie struktury szkolnictwa ponadpodstawowego do struktury rynku pracy.	Bielawa, cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	106.	Spór pomiędzy miastem, a zarządzającymi uzdrowiskiem. Włodarze Miasta Jelenia Góra planują wprowadzić ogrzewanie energią geotermalną, co powoduje obawę zarządzających uzdrowiskiem dotyczącą spadku ciśnienia wód wykorzystywanych przez Uzdrowisko Cieplice.	Jelenia Góra / Cieplice
	107.	Agresywna urbanizacja. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczono ponad 50% powierzchni użytkowej pod zabudowę, co w konsekwencji doprowadzić może do degradacji krajobrazu.	Karpacz, Świeradów-Zdrój, Szklarska Poręba, Podgórzyn
	108.	Wypieranie turystyki pieszej przez turystykę rowerową (brak finansowania turystycznych inwestycji pieszych).	cały rejon jeleniogórski
	109.	Brakuje parku krajobrazowego Gór Izerskich. Około 50% JST wyraża zainteresowanie.	Góry Izerskie
	110.	Nadmierna presja turystyczna - "zadeptywanie gór". Konieczne jest rozproszenie ruchu turystycznego na inne atrakcje/rejony.	Karkonosze
	111.	Likwidacja Parku Kulturowego Kotliny Jeleniogórskiej. Brak parku kulturowego skutkuje wyhamowaniem starań o umieszczenia obszaru na liście UNESCO.	Kotlina Jeleniogórska
	112.	Dominacja jednej funkcji gospodarki - turystyki.	cały rejon jeleniogórski
	113.	Zanieczyszczenie wód, brak oczyszczania koryt rzek.	jeziora: Wrzeszczyńskie, Pilchowickie, Kwisa, Bóbr, Nysa, zbiornik Złotnicki
	114.	Nietraktowanie turystyki jako gałęzi przemysłu, tylko jako formy spędzania przyjemnie czasu i rozrywki. Obszary chronione, Natura 2000 i Góry Sowie ograniczają możliwość ubiegania się o środki dla rozwoju przedsiębiorczości. Strefy ekonomiczne nie mogą rozwijać przemysłu turystycznego.	Pieszyce, Góry Sowie
	115.	Brak środków na duże inwestycje turystyczne, problemy z terenami chronionymi blokującymi rozwój.	Pieszyce - Wyciąg na Wielką Sowę, Góry Sowie,
	116.	Zanieczyszczenie powietrza - niska emisja.	cały rejon jeleniogórski
	117.	Źle zorganizowana gospodarka odpadami, niedostosowana do sezonowego lub weekendowego napływu turystów.	cały rejon jeleniogórski
	118.	Zbyt powolna deklomercja.	cały rejon jeleniogórski
	119.	Dużo atrakcyjnych, nieodkrytych miejsc.	cały rejon jeleniogórski
	120.	Brak lokalnego patriotyzmu - w konsekwencji pozwolenie na niszczenie zabytków, brak odpowiedzialności lokalnych mieszkańców za przestrzeń.	cały rejon jeleniogórski
	121.	Zrujnowanie fabryki w Mysłakowicach. Zmarnowanie dziedzictwa.	Mysłakowice
	122.	Kopalnia Węgla Brunatnego Turów – potężne zagrożenie środowiskowe.	Bogatynia
	123.	Zanieczyszczenie powietrza, zniechęcające turystów i potencjalnych mieszkańców.	cały rejon jeleniogórski
	124.	Ocieplenie klimatu - zmiany mikroklimatu gór.	cały rejon jeleniogórski
	125.	Nadmierny rozwój turystyki, antropopresja. Zbyt dużo obiektów noclegowych, ale także turystów jednodniowych, przez co przestrzeń jest zadeptywana, a atrakcyjne miejsca przeludnione.	Karpacz, Świeradów-Zdrój, Szklarska Poręba
	126.	Brak rozproszenia ruchu turystycznego, mało rozwinięta oferta turystyczna poza najbardziej uczęszczanymi miejscami, przez co poszczególne ośrodki są przeciążone, natłok turystów przewyższa ich zdolności infrastrukturalne.	Karkonosze, Śnieżka, Karpacz, Szklarska Poręba.
	127.	Brak lokalnych produktów turystycznych - wyróżników tożsamości.	cały rejon jeleniogórski
	128.	Rozproszenie zabudowy i nierespektowanie korytarzy ekologicznych.	cały rejon jeleniogórski
	129.	Gospodarka wodna: zanieczyszczenia wody, postępujące deficyty wody pitnej.	gminy turystyczne
	130.	Brak kanalizacji splawnej ze Śnieżki do Karpacza.	Śnieżka-Karpacz
	131.	Falowe zwiększanie natężenia ruchu turystycznego w weekendy, święta, wakacje, powodujące sezonowe obciążenia ściekowe.	cały obszar jeleniogórski, Marczyce - ścieki z Sosnówki
	132.	Przenoszenie przez Lasy Państwowe szlaków turystycznych na drogi leśne, które nie są przygotowane do obsługi ruchu turystycznego.	Głównie Góry Izerskie
	133.	Deficyty wody pitnej.	cały rejon jeleniogórski
	134.	Problem z opłatami za śmieci - z apartamentów.	Świeradów-Zdrój
	135.	Niebezpieczeństwo zbliżania się terenów zabudowanych do chronionych - rozlewanie zabudowy.	cały rejon jeleniogórski
	136.	Przeznaczenie około 1000 ha na farmy fotowoltaiczne - JST „na szybko” opracowuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, żeby zablokować inwestycje.	Marciszów, otulina Rudawskiego Parku Krajobrazowego, Góry Kaczawskie
	137.	Brak wykwalifikowanej kadry do obsługi turystyki, postrzeganie wykwalifikowania w dziedzinie turystyki jako zawody niższej rangi.	cały rejon jeleniogórski
	138.	Brak współpracy Lasów Państwowych z samorządami gminami. Gminy mogą jedynie opiniować inwestycje leśne. W ostatnich kilku latach wycięto połowę drzewostanu Rudawskiego Parku Krajobrazowego, Lasy Państwowe nie biorą pod uwagę opinii samorządów. Nowe nasadzenia nie kompensują strat jakie powoduje wycinka starego drzewostanu.	cały rejon jeleniogórski, Rudawski PK

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	139.	Postępująca wycinka drzew powoduje zagrożenia w zakresie gospodarki wodnej.	cały rejon jeleniogórski
	140.	Rabunkowa gospodarka drzewna.	cały rejon jeleniogórski
	141.	Spadek poziomu wodonośnego w wyniku susz i braku bądź krótko utrzymującej się pokrywy śnieżnej. Powolne odbudowywanie zasobów.	Karkonosze, Bolków
	142.	Niska świadomość społeczeństwa w kwestiach gospodarowania wodą.	cały rejon jeleniogórski
	143.	Nadmierne betonowanie powierzchni zurbanizowanych, w tym rowów - utrudniona infiltracja, powodująca powolne odbudowywanie zasobów wodnych.	cały rejon jeleniogórski
	144.	Monokultura, brak różnorodności biologicznej.	cały rejon jeleniogórski
	145.	Brak wiedzy, powszechnej informacji o 4 zamkach: Bolczów, Bobrów, Płonina, Świny. Brak odpowiedniej promocji na szerszą skalę.	Bolczów, Bobrów, Płonina, Świny
	146.	Niedoceniecie, popadanie w ruinę i brak dostępu do zabytków.	np. Bobrów, Olszów
	147.	Zbyt skomplikowane procedury konserwatorskie, utrudniające inwestycje.	cały rejon jeleniogórski
	148.	Brak kar dla gmin za nie prowadzenie ewidencji zabytków.	cały rejon jeleniogórski
	149.	Bezprawne zabudowywanie przez prywatnych inwestorów działek do samych granic cieków wodnych, w konsekwencji brak możliwości utworzenia bulwarów, ciągłych tras spacerowych.	Karpacz
	150.	Reforma administracyjna z 1999 roku wprowadzająca podział na 16 województw - utrudnione zarządzanie i współpraca pomiędzy jednostkami.	cały rejon jeleniogórski
	151.	"Polska skansenem przyrodniczym" - błędne postrzeganie obszarów Natura 2000, jako uniemożliwiających inwestowanie. Zbyt duże tereny objęte tą formą ochrony. Obszary te powinny być wyznaczone punktowo, małymi obszarami - wzorem Niemców.	cały rejon jeleniogórski
	152.	Bezprawne grodzenie nieruchomości przez prywatnych inwestorów do samego cieku.	cały rejon jeleniogórski
	153.	Nietworzenie ścieżek pieszo-rowerowych przy wszystkich nowych inwestycjach drogowych.	cały rejon jeleniogórski
	154.	Brakuje obiektów noclegowych.	Gm. Kłodzko
	155.	Niedostosowanie infrastruktury turystycznej do zapotrzebowania. Brakuje miejsc noclegowych, szczególnie w postaci pól kempingowych.	Radków
	156.	Blokada rozwoju infrastruktury turystycznej (np. narciarskiej), ze względu na dużą powierzchnię obszarów chronionych.	Bystrzyca Kłodzka, Szczytna, Międzygórze (obszary chronione na całym obszarze)
	157.	Ograniczenia rozwoju wynikające z dużym pokryciem obszaru formami ochrony przyrody.	obszary chronione ziemi Kłodzkiej
	158.	Niedostosowanie infrastruktury towarzyszącej obiektom turystycznym do masy turystów. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, przez co turyści parkują w przypadkowych miejscach i zastawiają drogi, rozjeżdżają tereny zielone. Brak zorganizowanego dojazdu transportem publicznym do atrakcji turystycznych.	Radków
	159.	Rozproszenie zabudowy. Niedostosowanie stylu architektonicznego, brak katalogu architektury sudeckiej zobowiązującego do budowania w regionalnym stylu. Moda na „przeszkłone stodoły” – globalne trendy wypierają lokalne tradycje.	cały rejon kłodzki
	160.	Brak ciągłego i ujednoliconego oznakowania ścieżek rowerowych.	cały rejon kłodzki
	161.	Zbyt mała oferta turystyczna, brak powiązania z Czarną Górą.	Międzygórze
	162.	Brak wystarczającej bazy noclegowej jak na centralne/główne miasto obszaru.	Kłodzko
	163.	Duża liczba niszczących zabytków popadających w ruinę, nieopłacalna renowacja.	cały rejon kłodzki
	164.	Uboga oferta basenów zewnętrznych zarówno dla turystów jak i mieszkańców.	cały rejon kłodzki
	165.	Brak rewitalizacji domu zdrojowego.	Lądek-Zdrój
	166.	Konflikt związany z lokalizacją paneli fotowoltaicznych w okolicy Pałacu Marianny Orańskiej.	Kamieniec Ząbkowicki
	167.	Generowanie ogromnej ilości śmieci przez turystów i zaśmiecanie okolic atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	168.	Dewastacja infrastruktury turystycznej przez jednostki patologiczne.	cały rejon kłodzki
	169.	Nadmierne wycinki zarówno przez ludność lokalną jak i przez Lasy Państwowe. Dewastacja lasów.	cały rejon kłodzki
	170.	Zanieczyszczenie powietrza.	cały rejon kłodzki
	171.	Szczególnie wysokie zanieczyszczenie powietrza w Nowej Rudzie, a także w miejscowościach uzdrowiskowych.	Nowa Ruda, uzdrowiska
	172.	Niedoceniony atrakcyjny, szczególnie zimą, rejon turystyczny (poza topowymi ośrodkami).	Sokolec, Nowa Ruda, Rzeczków
	173.	Niski poziom bezpieczeństwa medycznego, brakuje zarówno ratowników jak i karettek. Działa jedynie 8 zespołów Państwowego Pogotowia Ratowniczego, co jest ilością niewystarczającą. Problem nasila się w szczytach turystycznych, szczególnie w sezonie zimowym, kiedy 2 zespoły zaangażowane są głównie przez wypadki narciarzy/snowboardzistów w Zieleńcu i Czarnej Górze.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	174.	Niewystarczająca baza noclegowa, hamowanie rozwoju turystyki przez Wody Polskie.	Kłodzko
	175.	„Ekstremalna” zabudowa turystyczna.	Góry Orlickie, Zieleniec, Czarna Góra
	176.	Brak rozszerzonej oferty produktu regionalnego (bazującego np. na pstrągu, wołowinie, baraninie).	cały rejon kłodzki
	177.	Niewykorzystywanie historii austriacko-prusko-czesko-polskiej pod kątem rozwoju turystyki.	cały rejon kłodzki
	178.	Niewystarczające zaplecze infrastruktury technicznej w zakresie dostarczania wody do obsługi turystów, wynikiem czego występują okresowe i miejscowe niedobory wody pitnej.	cały rejon kłodzki
	179.	Nadmierna koncentracja ruchu turystycznego w pojedynczych ośrodkach. Brak pomysłu na relokację i rozproszenie turystów.	cały rejon kłodzki
	180.	Brak wspólnej, jednolitej koncepcji turystycznej regionu.	cały rejon kłodzki
	181.	Nadmierne obciążenie środowiska przez turystów, potoki turystów przemieszczających się w niedozwolonych miejscach, poza wyznaczonymi szlakami.	okolica Parku Narodowego Gór Stołowych, Śnieżnicki PK
	182.	Niewystarczająca infrastruktura turystyczna.	Kłodzka Góra
	183.	Niebezpieczeństwo związane ze zwiększającą się populacją wilków, które zjadają muflony i podchodzą coraz bliżej do zabudowy mieszkaniowej.	Góry Bardzkie, Góry Sowie
	184.	Zbyt intensywna gospodarka leśna	obszary leśne
	185.	Niedostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb napływu turystów.	cały rejon kłodzki
	186.	Niewystarczająca liczba służb medycznych, zwiększenie liczby wypadków wynikające ze zmiany kanap dwuosobowych na sześciuosobowe, bez dostosowania tras do większej liczby osób.	Czarna Góra
	187.	Coraz mniejsze zainteresowanie Międzygórzem, "zwija się", brak dojazdu komunikacją publiczną i doprowadzenia instalacji, problemy ze smogiem i kanalizacją.	Międzygórze
	188.	Niedocenień wód Ziemi Kłodzkiej przez Wody Polskie, Nysa Kłodzka powinna być traktowana jako priorytet.	Nysa Kłodzka
	189.	Niedobory wykwalifikowanej kadry do obsługi turystów (obecnie sytuację trochę poprawiła się dzięki obywatelom Ukrainy, ale to sytuacja czasowa)	cały rejon kłodzki
	190.	Różne konflikty dotyczące lasów, które zaspokajają różne potrzeby, przez co niezbędne są różne uzgodnienia, presja na lasy, żeby były dostępne	Lasy Państwowe na całym obszarze
	191.	Brakuje infrastruktury turystycznej w postaci pól namiotowych i kempingowych.	cały rejon kłodzki
	192.	Nierównomiernie rozłożona baza noclegowa.	cały rejon kłodzki
	193.	Brakuje potraw regionalnych (bazujących np. na wołowinie, baraninie) wykorzystywanych też jako lokalny produkt turystyczny.	cały rejon kłodzki
	194.	Niski poziom znajomości języków obcych przez pracowników w sektorze turystycznym.	cały rejon kłodzki
	195.	Brak spójnej, kompleksowej promocji obszaru.	cały rejon kłodzki
	196.	Promocja jedynie wybranych atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	197.	Brak odpowiedniego wsparcia lokalnego potencjału ludzi, lokalnych twórców, rzemieślników.	cały rejon kłodzki
	198.	Przewaga turystyki jednodniowej nieprzynoszącej wymiernych korzyści sektorowi turystycznemu.	cały rejon kłodzki
	199.	Brak zakorzenienia lokalno-kulturowego wśród mieszkańców.	cały rejon kłodzki
	200.	Niedoceniane lokalne rękodzieło.	cały rejon kłodzki
	201.	Zaśmiecanie miejskich krajobrazów nadmierną ilością reklam.	ośrodki miejskie
	202.	Brak doceniania atutów i lokalnych atrakcji przez lokalnych mieszkańców, niedostrzeganie potencjału z nich płynącego.	cały rejon kłodzki
	203.	Przeważają pobyty turystyczne jednodniowe - brakuje bazy noclegowej oraz odpowiedniego skomunikowania z innymi obszarami, tak aby zachęcić turystów do pozostania na dłużej i odciążyć inne miejsca bardziej oblegane.	Świdnica
	204.	Przeważające pobyty jednodniowe.	Wałbrzych
	205.	Zbyt mała ilość atrakcji na dłuższy pobyt turysty. Wrocław ze swoją ofertą wysysa „turystów miejskich”.	cały rejon wałbrzyski
	206.	Braki w ciągłości dróg rowerowych. Braki w połączeniach transportem publicznym występujące na terenach wiejskich. Turysta nie korzystają z atrakcji na obszarach gorzej skomunikowanych, kumulując się wyłącznie w większych ośrodkach.	wiejskie tereny rejonu wałbrzyskiego
	207.	Problem z (ogólnopolską) promocją obszaru.	9 gmin, w tym m.in.: Wałbrzych, Kamienna Góra, Stare Bogaczowice
	208.	Problemy w turystyce rowerowej. W pociągach brakuje odpowiednich miejsc dla rowerów lub jest ich za mało. Brakuje ciągłości w sieci rowerowej. (Dobry przykład - Stare Bogaczowice proponują wypożyczanie rowerów elektrycznych).	cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	209.	Problemy z dostępnością transportem publicznym do atrakcyjnych turystycznie miejsc, w wyniku czego jest mniejsze zainteresowanie atrakcjami niedostępnymi bez samochodu.	Zagórze Śląskie
	210.	Problem z miejscami parkingowymi. Chociaż istnieją tereny (niezagospodarowane), które można przeznaczyć pod ten cel.	Mieroszów, Stare Bogaczowice, Zagórze Śląskie, Jedlina- Zdrój
	211.	Brak odpowiedniej promocji miejsc mniej popularnych.	cały obszar z wykluczeniem większych miast
	212.	Brak odpowiedniej promocji i docenienia Gór Kamiennych i Wałbrzyskich.	Góry Kamienne i Wałbrzyskie
	213.	Brakuje odpowiedniej infrastruktury, miejsc noclegowych, gdzie można ulokować duże grupy turystów zorganizowanych np. wycieczkę szkolną, kadrę sportową. Podobnie problem z dostępnymi parkingami dla autokarów.	cały rejon wałbrzyski
	214.	Brak rozproszenia ruchu turystycznego. Największe atrakcje, miejsca najchętniej uczęszczane są bardzo obciążone.	rozpoznawalne atrakcje (np. Książ)
	215.	Problem z dostępnością do mniejszych miejscowości, terenów wiejskich.	cały rejon wałbrzyski - głównie tereny wiejskie
	216.	Niewystarczająca ilość tras rowerowych i problem w ich ciągłości.	cały rejon wałbrzyski
	217.	Konflikt krajobrazowy - Andrzejówka oraz kopalnia melafiru "Rybnica Leśna". Zagrożenie związane z planami poszerzania kopalni. Wystrzały oraz uciążliwy transport – powoduje konflikty przestrzenne.	Rybnica Leśna, Andrzejówka
	218.	Problem z promocją atrakcji i produktów lokalnych (promocja nie jest kosztem kwalifikowalnym), a również brak wsparcia i współpracy z władzami regionalnymi w zakresie reklamy regionu – np. brak zgody na emisję spotu reklamowego np. w Kolejach Dolnośląskich.	cały rejon wałbrzyski
	219.	Obszar zabudowany został włączony do terenu leśnego (prawdopodobnie ze względu na kwestie własności, podczas wyznaczania granic nie zwrócono uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu). Obszar w okolicy Parku Krajobrazowego, Natury 2000.	obszar na zachód od Bielawy, na skraju Parku Krajobrazowego Gór Sowich
	220.	Konflikt pomiędzy zapisami przepisów prawa (np. drzewostanów w Rezerwacie Przyrody), a zaleceniami konserwatora, który postuluje wycinkę drzew ze względu na otwarcie osi widokowej na zamek Książ.	Wałbrzych - Książański Park Krajobrazowy
	221.	Braki w bazie noclegowej oraz ofercie turystycznej - turyści jednodniowi, problem z zatrzymaniem ich na dłużej.	Świdnica
	222.	Problem z utrzymaniem infrastruktury turystycznej na terenach Lasów Państwowych.	Lasy Państwowe na całym obszarze
	223.	Problem zaśmiecania środowiska przez turystów.	cały rejon wałbrzyski
	224.	Susza - widoczna w Nadleśnictwie Wałbrzych. Konsekwencją są pożary nie tylko w okresie letnim (ostatni pożar w październiku), ale także od 4 lat widoczny problem z kornikami w drzewostanie.	Nadleśnictwo Wałbrzych
	225.	Wyspy ciepła w dużych miastach.	duże miasta rejonu wałbrzyskiego - np. Wałbrzych, Świdnica
	226.	Wjazdy samochodów prywatnych do lasów.	cały rejon wałbrzyski
	227.	Brak wystarczających informacji/ oznakowania o zagrożeniu polowaniem na danym obszarze - w szczególności w weekendy.	cały rejon wałbrzyski - dotyczy terenów leśnych
	228.	Wycinka drzew - degradacja krajobrazu. (Lasy Państwowe - z wycinki pozyskują fundusze na infrastrukturę).	cały rejon wałbrzyski - w szczególności tereny leśne
	229.	Utrudnione powiązanie pomiędzy atrakcjami północ - południe. Zamknięte przełęcze - Lwowska, Walimska, Woliborska. Powiat Dzierżoniowski z Głuszcą oraz Nową Rudą powinny mieć wypracowane trójstronne powiązania w celu przyciągania turystów i rozwoju wspólnej oferty turystycznej.	obszar pomiędzy Dzierżoniowem, Głuszcą a Nową Rudą
	230.	Brak wyciągu na Wielką Sowę.	Pieszyce - Wielka Sowa
	231.	Drakońskie przepisy Lasów Państwowych utrudniające rozwój np. turystyki i infrastruktury towarzyszącej.	cały rejon wałbrzyski - dotyczy terenów leśnych
	232.	Brak dedykowanego wsparcia dla gmin o wysokim stopniu pokrycia obszarami chronionymi. 60% gminy Pieszyce jest pokryte lasami, co stanowi utrudnienie rozwoju, brak odpowiedniej współpracy z Lasami Państwowymi.	gminy o wysokim stopniu pokrycia terenami chronionymi, np. Pieszyce
	233.	Brak wsparcia tras narciarstwa biegowego (np. Pieszyce)	okolice Gór Sowich
	234.	Brak infrastruktury w lasach - ławki, miejsca parkingowe, wiaty itp.	cały rejon wałbrzyski - dotyczy terenów leśnych
	235.	Brak odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.	Głuszyca, Mieroszów
	236.	Brak wsparcia finansowego dla rozwoju infrastruktury turystycznej (należy zebrać środki np. z gmin, Lasów Państwowych i innych) - brak współpracy w tym zakresie.	cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	237.	Konflikt pomiędzy gminami, a Lasami Państwowymi w zakresie utrzymywania czystości na terenach leśnych w obrębie urządzeń/ obiektów związanych z turystyką.	cały rejon wałbrzyski - dotyczy terenów leśnych
	238.	Mały dochód dla gmin z turystyki jednodniowej/ weekendowej.	cały rejon wałbrzyski
	239.	Potencjalna budowa apartamentowców niewpisujących się w krajobraz. (Gminy regionu wałbrzyskiego chcą tego uniknąć, ale jeżeli nie będą mieć odpowiedniego wsparcia finansowego, to będą zmuszone sprzedać grunt deweloperowi, gdyż obecnie mają niewielki dochód z jednodniowej turystyki). Potrzeba wsparcia np. Marszałka, aby móc rozwijać turystykę w sposób zrównoważony - co jest kosztowne.	cały rejon wałbrzyski
	240.	Brak wystarczającego wsparcia na cele remontowe dla obiektów zabytkowych.	cały rejon wałbrzyski
	241.	Brak możliwości rozwoju parku przemysłowego na obszarze gminy Pieszyce - ze względu na 60% terenów leśnych a także obszary chronione.	Pieszyce
	242.	Obszary chronione stanowią pewne ograniczenia dla rozwoju np. terenów przemysłowych.	tereny sąsiadujące z obszarami chronionymi w rejonie wałbrzyskim
	243.	Brak dodatkowych środków pomocowych dla mniejszych gmin górskich, posiadających bogaty potencjał turystyczny (będących bazą turystyczną dla całego województwa, i nie tylko)	cały rejon wałbrzyski - mniejsze gminy np. Pieszyce
	244.	Brakuje dobrych lokali gastronomicznych. Problem dotyczy zarówno turysty jak również stałych mieszkańców. Aby udać się do lokal gastronomicznego o wyższej jakości trzeba pojechać np. do Wrocławia.	Wałbrzych
Transport i infrastruktura techniczna	245.	Brak dobrego dojazdu do Górnego Karpacza	Karpacz
	246.	Za małą ilość przystanków kolejowych w stosunku do rozwijającego się osadnictwa.	Mysłakowice, Łomnica
	247.	Brak rozjazdu na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej (367) u powiatowej (rondo) - kierunek ten funkcjonuje jako alternatywa dojazdu do Kowar i Karpacza.	Łomnica
	248.	Zatory drogowe i wypadki na DK3 w okolicach Radomierza.	Radomierz
	249.	Zatory drogowe i wąskie gardło na łączniku S3 - DK5 pomiędzy Sadami Dolnymi, a Jeżowem (niewystarczające parametry techniczne, konieczność utworzenia pasów 2↑+2↓).	Bolków
	250.	Brak połączenia drogowego Wierchosławice - Kaczorów (droga powiatowa).	Wierchosławice - Kaczorów
	251.	Brak bezpiecznego przeprowadzenia ruchu w kierunku Szklarska Poręba- Karpacz przez Podgórzyn (konieczność budowy 3 rond).	Szklarska Poręba - Karpacz
	252.	Niewystarczające połączenie drogowe relacji Kamiennej Góry z Jelenią Górą na odcinku Marciszów Kaczorów - DW328.	Marciszów - Kaczorów
	253.	Brak funduszy w JST na organizację weekendowego transportu zbiorowego (np. Mysłakowice, Łomnica - Jelenia Góra).	cały rejon jeleniogórski
	254.	Brak ruchu kolejowego na odcinku Jaworzyna Śląska - Bolków – Marciszów.	Jaworzyna Śląska - Marciszów
	255.	Zły stan techniczny niektórych dworców kolejowych.	cały rejon jeleniogórski
	256.	Brak kontroli nad lokalizacją i rejestrem ujęć wód do 30 m oraz realizacją przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym do gruntu (na terenach GOF w większości grunty nieprzeznaczalne, nienadające się do stosowania takich rozwiązań), przy jednoczesnych niedoborach wody pitnej i zagrożeniu zanieczyszczenia ujęć wód.	cały rejon jeleniogórski
	257.	Presja przestrzenna związana z budową farm fotowoltaicznych, zagrożenia dla krajobrazu.	Marciszów
	258.	Brak zorganizowanych parkingów publicznych przy drogach powiatowych i wojewódzkich	cały rejon jeleniogórski
	259.	Brak dynamicznego rozwoju Dolnośląskiej Sieci Szerokopasmowej, niesystemowy i nieskoordynowany rozwój (brak koordynacji inicjatyw prywatnych operatorów).	cały rejon jeleniogórski
	260.	Niewystarczająca sieć ładowania elektrycznych samochodów.	cały rejon jeleniogórski
	261.	Niewystarczające tempo i nieefektywność wymiany "kopciuchów" (np. w Kamiennej Górze Tauron Ciepło - wytwórca i dostawca ciepła sieciowego, nie jest zainteresowane podłączaniem nowych odbiorców do sieci ciepłowniczej).	cały rejon jeleniogórski
	262.	Brak przejazdu dla TIR-ów na odcinku Szklarska Poręba - Jakuszyce (konieczność obwodnicy).	Szklarska Poręba - Jakuszyce
	263.	Niewystarczająca przepustowość transportowa przejścia granicznego Jakuszyce (konieczność obwodnicy Szklarskiej Poręby).	Jakuszyce
	264.	Problem skomunikowania miejscowości w Karkonoszach i Górach Izerskich z czeskimi miejscowościami (pętla wokół Karkonoszy ze stykiem w Zawidowie).	cały rejon jeleniogórski
	265.	Brak pociągu do Karpacza i Świeradów-Zdroju.	Karpacz, Świeradów-Zdrój
	266.	Brak weekendowej obsługi komunikacyjnej regionu.	cały rejon jeleniogórski
	267.	Brak pętli kolejowej obsługującej region jeleniogórski i czeski (pętla karkonosko-izerska) - konieczna współpraca transgraniczna.	cały rejon jeleniogórski
	268.	Brak lotniska dla obszaru jeleniogórskiego.	cały rejon jeleniogórski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Transport i infrastruktura techniczna	269.	Niewydolna oczyszczalnia ścieków w Szklarskiej Porębie.	Szklarska Poręba
	270.	Malejące zasoby wód i problemy z zaopatrzeniem w wodę (np. w Świeradowie-Zdroju).	cały rejon jeleniogórski
	271.	Brak przepisów regulujących optymalne warunki lokalizacji farm fotowoltaicznych.	cały rejon jeleniogórski
	272.	Brak powiązań mostowych „transgranicznych”.	Nysa łużycka
	273.	Rezygnacja z korzystania ze zbiorowych systemów ogrzewania i powrót do indywidualnych nieekologicznych, emisyjnych systemów grzewczych (wzrost cen gazu i energii).	cały rejon jeleniogórski
	274.	Brak analiz (dostępnych do powszechnej wiadomości) prezentujących skutki uruchomienia S3 dla regionu.	cały rejon jeleniogórski
	275.	Wysokie ceny parkingów w Jakuszycach (30zł/h).	Jakuszyce
	276.	Brak uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej w DCS Jakuszyce.	Jakuszyce
	277.	Nieakceptowalna koncepcja północnej obwodnicy Karpacza, która nie rozwiązuje komunikacyjnych problemów miasta i jest de facto drogą dojazdową do hotelu Gołębiewski. Zaprojektowana jest ponadto przez obszary Natura 2000, w tym przechodzi przez 2 siedliska priorytetowe.	Karpacz, Świeradów-Zdrój
	278.	Przeładowanie pociągów na trasie Żarów - Wałbrzych, w szczególności w weekendy i święta.	Żarów - Wałbrzych
	279.	Niedostosowanie obsługi komunikacyjnej Karpacza do obciążenia turystycznego (korki, brak parkingów).	Karpacz
	280.	Niedostosowanie obsługi komunikacyjnej do obciążenia turystycznego (korki, brak parkingów).	Świeradów-Zdrój, zamek Czocho
	281.	Problemy organizacyjne i prawne w organizacji wspólnego transportu zbiorowego.	cały rejon jeleniogórski
	282.	Konflikty między gminami dotyczące odprowadzania ścieków, wzajemna degradacja przestrzeni.	np. Mysłakowice, ściek do Kamiennej, zanieczyszczenie Stawu Norweskiego
	283.	Brak systemu parkingów buforowych.	cały rejon jeleniogórski
	284.	Gospodarka wodna: zanieczyszczenia wody, postępujące deficyty wody pitnej.	cały rejon jeleniogórski
	285.	Budowa/modernizacja dróg wojewódzkich bez uwzględnienia ruchu rowerowego i pieszego.	cały rejon jeleniogórski
	286.	Problem obsługi infrastrukturą rowerową rozproszonej zabudowy.	cały rejon jeleniogórski
	287.	Problem z zapewnieniem odpowiedniego zaopatrzenia w wodę oraz odbioru ścieków w miejscowościach turystycznych w okresie zwiększonego natężenia ruchu turystycznego - "pików" turystycznych (niedostosowanie infrastruktury do potrzeb).	cały rejon jeleniogórski
	288.	Giebułtów (gm. Mirsk) - planowane przeznaczenie 160 ha powierzchni na fotowoltaikę.	Giebułtów
	289.	Niekonsultowana z mieszkańcami lokalizacja i montaż masztów telekomunikacyjnych.	cały rejon jeleniogórski
	290.	Brak organizacji odbioru ścieków i resztek żywności - resztki żywności są mielone młynkami koloidalnymi i spuszczone ze ściekami do kanalizacji.	ośrodki z rozwiniętą bazą gastronomiczną/żywieniem zbiorowym, Mysłakowice, Szklarska Poręba, Karpacz, Świeradów-Zdrój, Jelenia Góra
	291.	Brak projektu przebudowy drogi powiatowej Kłodzko-Polanica-Zdrój z uwzględnieniem drogi rowerowej.	droga powiatowa Kłodzko-Polanica-Zdrój przez Stary Wielisław
	292.	Wykluczenie komunikacyjne Ziemi Kłodzkiej.	cały rejon kłodzki
	293.	Niezmodernizowana linia kolejowa 276 relacji Wrocław - Kłodzko – Międzyzlesie.	linia kolejowa Wrocław-Międzyzlesie
	294.	Brak infrastruktury rowerowej, w tym dróg rowerowych jako obsługi infrastruktury turystycznej, brak ich integracji, spójnego systemu tras rowerowych, częsty brak kontynuacji zrealizowanych tras.	cały rejon kłodzki
	295.	Brak zorganizowanych parkingów przy trasach "single track" oraz atrakcjach turystycznych (np. Przełęcz Sokola).	cały rejon kłodzki
	296.	Brak obwodnicy miejscowości Nowa Ruda Stupiec w ciągu drogi wojewódzkiej 381.	Nowa Ruda
	297.	Transport towarów masowych na terenie powiatu kłodzkiego, (w szczególności kruszywa w gminach miejskiej i wiejskiej Nowa Ruda).	cały rejon kłodzki
	298.	Brak zapewnienia bezpieczeństwa ruchu na większości dróg (brak bezkolizyjnej organizacji ruchu samochodowego i rowerowego).	cały rejon kłodzki
	299.	Brak organizacji zintegrowanej komunikacji zbiorowej.	cały rejon kłodzki
	300.	Niezadawalająca dostępność Wrocławia obecną drogą krajową nr 8.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Transport i infrastruktura techniczna	301.	Słaba jakość dróg powiatowych (uciążliwość dla mieszkańców, wzmożony ruch turystyczny) - wzmożony ruch, brak mijanek, parkingów przy atrakcjach turystycznych.	cały rejon kłodzki
	302.	Słaba organizacja ruchu pieszego i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu użytkownikom pieszym.	cały rejon kłodzki
	303.	Brak infrastruktury rowerowej służącej codziennym dojazdom.	cały rejon kłodzki
	304.	Ograniczony transport publiczny pomiędzy gminami (np. Kłodzko-Radków-Karłów) - brak współpracy pomiędzy gminami w organizacji transportu publicznego, ograniczenia finansowe i prawne (problemy organizacyjne).	cały rejon kłodzki
	305.	Brak stacji ładowania pojazdów elektrycznych, w tym przy atrakcjach turystycznych (np. trasy single track) - ograniczenia prawne, które spowalniają rozwój systemu ładowania pojazdów elektrycznych (uwaga: gm. Radków 3 stacje ładowania wykorzystywane sporadycznie).	cały rejon kłodzki
	306.	Brak inwestycji w zakresie infrastruktury energetycznej (sieci elektroenergetyczne i gazowe).	cały rejon kłodzki
	307.	Zagrożenie utraty walorów przyrodniczych przy braku racjonalnego przeznaczenia gruntów na wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne.	cały rejon kłodzki
	308.	Niedostateczna organizacja gospodarki odpadami (odpady wywożone poza strefę Ziemi Kłodzkiej).	cały rejon kłodzki
	309.	Niewystarczająca sieć wodno-kanalizacyjna i pogłębianie się problemu dostaw wody i odbioru ścieków przy wzroście rozproszenia zabudowy oraz brak sieci wodno-kanalizacyjnej (Międzygórze - problem ze ściekami, Szczytna).	cały rejon kłodzki
	310.	Nielegalne porzucanie odpadów (problem braku kultury użytkowania, w szczególności miejsc turystycznych).	cały rejon kłodzki
	311.	Brak programów wsparcia dla wymiany emisyjnych źródeł ciepła i termomodernizacji obiektów dla małych wspólnot mieszkaniowych i mieszkań komunalnych (ubóstwo energetyczne i dochodowe).	cały rejon kłodzki
	312.	Niski stopień recyklingu odpadów, brak systemowego podejścia do odzysku odpadów i brak nadzoru wykonalnością założeń.	cały rejon kłodzki
	313.	Ograniczony lub brak dostępu do sieci telefonii komórkowej.	cały rejon kłodzki
	314.	Realizacja sieci dostępowej do Internetu w sposób napowietrzny.	cały rejon kłodzki
	315.	Częste przerwy w dostępie do energii elektrycznej oraz brak odpowiedniej mocy wpływający na ograniczenie w rozwoju przedsiębiorczości, a także możliwości przyłączania nowych źródeł OZE.	cały rejon kłodzki
	316.	Brak inwestycji w zakresie infrastruktury energetycznej (sieci elektroenergetyczne i gazowe)	cały rejon kłodzki
	317.	"Brak południowej obwodnicy Świdnicy w ciągu obecnej drogi krajowej nr 35.	Świdnica
	318.	Brak w planach DSDiK domknięcia obwodnicy Świdnicy pomiędzy dw382 - dk35 "	Świdnica
	319.	Duży ruch pojazdów przez Szczawno-Zdrój z uwagi na brak obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej 375.	Szczawno-Zdrój
	320.	Zły stan infrastruktury transportowej na pograniczy PL-CZ, w tym ograniczenia tonażowe w miejscach przekraczania granicy.	Mieroszów
	321.	Brak obwodnicy Bielawy w ciągu drogi wojewódzkiej 384 (planowany przebieg nie jest zgodny z oczekiwaniami gminy/mieszkańców i mało realny ze względu na koszty realizacji).	Bielawa
	322.	Brak szybkiego połączenia pomiędzy Wałbrzychem, a S3 w Bolkowie (Struga - Stare Bogaczowice - Sady Górne - Sady Dolne).	Wałbrzych
	323.	Ingerencja planowanej Kolei Dużych Prędkości na tereny zurbanizowane oraz obszary chronione .	Świdnica, Wałbrzych Stare Bogaczowice
	324.	Brak połączenia kolejowego Bielawa - Srebrna Góra.	Bielawa
	325.	Zły stan techniczny linii kolejowej 291 Wałbrzych – Mieroszów – Meziměstí.	Wałbrzych, Mieroszów
	326.	Słaba oferta w autobusowym transporcie zbiorowym, szczególnie na terenach wiejskich oraz w weekendy.	cały rejon wałbrzyski
	327.	Brak odpowiedniej oferty w transporcie zbiorowym (praca - dom) pomiędzy istotnymi ośrodkami miejskimi Wałbrzych – Nowa Ruda – Dzierżoniów.	Wałbrzych, Nowa Ruda, Dzierżoniów
	328.	"Tabor kolejowy i autobusowy niedostosowany do rzeczywistych potrzeb mieszkańców, szczególnie na linii kolejowej 284 Wałbrzych - Wrocław.	
	329.	Dodatkowo zbyt niska częstotliwość pociągów KD oraz niewystarczająca ilość miejsc na rowery i wózki.	cały rejon wałbrzyski
	330.	W ramach planowanej przebudowy drogi wojewódzkiej 382 brak ujęcia w projekcie infrastruktury rowerowej.	Świdnica
	331.	Projektowany przebieg KDP przez Świdnicę nie zakłada rozwiązań bezkolizyjnych. Preferowany przez miasto tunel o dł. 1 km.	Świdnica
	332.	Projektowany przebieg KDP przez Świdnicę oraz rozbudowa LK 137 (drugi tor oraz elektryfikacja) mogą spowodować paraliż komunikacyjny w mieście - korytarz transportowy generujący znaczący ruch pociągów towarowych i osobowych.	Świdnica
	333.	Brak parkingów typu P&R w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych.	cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Problem	Lokalizacja problemu
Transport i infrastruktura techniczna	334.	Brak integracji pomiędzy transportem kolejowym, a autobusowym.	cały rejon wałbrzyski
	335.	Zmiana przebiegu obwodnicy Boguszowa Góra w ciągu drogi wojewódzkiej 367 względem pierwotnie ustalonego.	Boguszów-Gorce, Czarny Bór
	336.	Z uwagi na uwarunkowania terenowe oraz ograniczenia w produkcji i dostępie do energii elektrycznej problem z rozwojem elektromobilności, szczególnie transportu zbiorowego.	cały rejon wałbrzyski
	337.	Konflikty społeczne i w konsekwencji blokowanie możliwości realizacji instalacji do termicznego przetwarzania odpadów (np. zm. MPZP w gminie Bielawa z zakazem realizacji inwestycji związanych z odzyskiem energii ze spalania odpadów oraz wytwarzania biogazu).	cały rejon wałbrzyski
	338.	Konflikty społeczne wynikające z uciążliwości funkcjonowania istniejącej biogazowni w Świdnicy - niewłaściwy sposób przechowywania substratu (fetor) - (np. zm. MPZP blokująca możliwość realizacji kolejnych inwestycji związanych z wytwarzaniem biogazu).	Świdnica
	339.	Presja na tereny rolnicze przy lokalizacji farm fotowoltaicznych na masową skalę. Planowane instalacje przewyższają potrzeby lokalnych społeczności (Jabłów) oraz ingerują w obszary cenne przyrodniczo.	Stare Bogaczowice (Jabłów)
	340.	Problemy związane z suszą oraz powodzią.	cały rejon wałbrzyski
	341.	Występowanie miejsc z ograniczonym dostępem do sieci telefonii komórkowej (GSM).	cały rejon wałbrzyski
	342.	Brak rozwoju sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich, w szczególności zlokalizowanych na terenach górskich (temat podkreślany przez gm. Pieszyce - Kamionki, Rościszów z brakiem sieci wodno-kanalizacyjnej).	cały rejon wałbrzyski, Pieszyce
	343.	Niewystarczający rozwój sieci ciepłowniczych.	cały rejon wałbrzyski
	344.	Brak odpowiedniej mocy przyłączeniowej dla nowych inwestycji oraz ograniczenia dla lokalizacji przedsiębiorstw o zwiększonym zapotrzebowaniu na szybki Internet (o zwiększonej przepustowości).	Wałbrzych
	345.	Odmowa przyłączy do sieci elektroenergetycznych nowych instalacji OZE.	cały rejon wałbrzyski
	346.	Ograniczenia ustawowe dot. funkcjonowania klastrów energii oraz błędy w aktualnych zmianach ustawy "wiatrakowej" (np. pominięcie wyznaczenia min. odległości obszarów cennych przyrodniczo od elektrowni wiatrowych, brak wskazania min. odległości nowo lokalizowanej zabudowy od ist. elektrowni wiatrowych) .	cały rejon wałbrzyski
	347.	Realizacja infrastruktury telekomunikacyjnej (Internet) napowietrznej m.in. na słupach elektroenergetycznych.	Świdnica, Wałbrzych/cały rejon wałbrzyski
	348.	Brak możliwości produkcji energii potrzebnej do wytworzenia zielonego wodoru w związku z ograniczeniami m.in. lokalizacji instalacji do termicznego przetwarzania odpadów.	Wałbrzych
	349.	Niewystarczający rozwój rozwiązań z zakresu małej retencji realizowanej przez Wody Polskie oraz Lasy Państwowe (mała i mikro retencja)	cały rejon wałbrzyski
	350.	Spadek przyłączy indywidualnych odbiorców do sieci gazowej - brak chęci mieszkańców wynikający z obecnej sytuacji i wzrostu cen.	cały rejon wałbrzyski
	351.	Brak nowych stacji uzdatniania wody dla odbiorców indywidualnych.	cały rejon wałbrzyski
	352.	Prywatna komunikacja wypiera publiczną.	cały rejon wałbrzyski (głównie mniejsze miejscowości, obszary wiejskie)
	353.	Zbyt powolne tempo wymiany źródeł ciepła na bezemisyjne/niskoemisyjne – bardzo powolna likwidacja "kopciuchów".	cały rejon wałbrzyski
	354.	Brak standardów wpływających na zminimalizowanie uciążliwości działalności biogazowni, składowisk odpadów, spalarni odpadów, zakładów przemysłowych - brak systemu nadzoru i egzekwowania.	cały rejon wałbrzyski
	355.	Okresowe braki w dostawie energii elektrycznej.	cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Tabela 2 Wykaz potencjałów w Górskim Obszarze Funkcjonalnym, zgłoszonych podczas warsztatów

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	1.	„Neokolonizacja” – napływ ludności w wieku 40+ z odchowanymi dziećmi, uciekających z dużych miast (m.in. Szczecin, Warszawa). Często są to ludzie aktywni, specjaliści, którzy remontują zrujnowane domy, mobilizują i aktywizują lokalne społeczności.	przedpole Izerskie/ Leśna, Wolimierz, Mirsk, Nowa Kamienica, Pełcznica, Kopaniec, Pobiedna
	2.	Transgraniczne położenie na polsko-czesko-niemieckim pograniczu.	południe i zachód GOF
	3.	Regionalny styl architektoniczny, domy przysłupowe.	Wolimierz
	4.	W perspektywie lat możliwość zagospodarowania terenów po kopalni.	Bogatynia
	5.	Warunki do rozwoju szkolnictwa sportowego	cały region jeleniogórski
	6.	Warunki do rozwoju sportów wodnych.	cały region jeleniogórski
	7.	Potencjał dalszego rozwoju w postaci Specjalnych Stref Ekonomicznych – możliwość dalszego rozwoju i wykorzystanie istniejącej infrastruktury terenów poprzemysłowych.	cały region jeleniogórski
	8.	Elastyczność samorządów na zmiany.	okolice Bolkowa
	9.	Potencjał do rozwoju obiektów rekreacyjnych, odpowiednie miejsce na wybudowanie basenu.	Bolków
	10.	Istniejące obiekty sportowe.	Podgórzyn
	11.	Potencjał społeczny w postaci ludzi i stowarzyszeń.	cały region jeleniogórski
	12.	Możliwość rozwoju Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych, jako ośrodka akademickiego mogącego stanowić alternatywę dla Wrocławia.	Jelenia Góra
	13.	Unikatowa specjalizacja w postaci szybownictwa i paralotniarstwa w Jeżowie Sudeckim. Potencjał w postaci wykwalifikowanej kadry i aktywnego aeroklubu.	Jeżów Sudecki – Góra Szybowcowa, Jelenia Góra
	14.	Specjalizacja szkół wyższych w kierunkach artystycznych. Potencjał szkolnictwa artystycznego w skali kraju.	Szklarska Poręba
	15.	Napływ ludzi pracujących zdalnie z dużych ośrodków, w kontekście wyludniania się miejscowości.	gmina wiejska Kłodzko
	16.	SIM-y (Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa) – budująca mieszkania z wykorzystaniem energii odnawialnej.	Krosnowice, Łądek-Zdrój
	17.	Osiedlanie się nowych osób z potencjałem, często artystów, którzy integrują się z miejscowymi, korzystają z rzemiosła miejscowych (mały procent).	cały rejon kłodzki
	18.	Napływ ludzi z Ukrainy poprawił sytuację gospodarczą i demograficzną.	Kłodzko
	19.	Powrót do działalności przemysłowej – np. huty szkła w dawnym robotniczym Stroniu Śląskim – stabilność pracy spowodowała, że i miasto bardziej się koncentrowało, a nie rozlewało.	Stronie Śląskie
	20.	Potencjał młodych zdolnych i aktywnych osób.	cały rejon kłodzki
	21.	Lokale gastronomiczne prowadzone w miejscowościach uzdrowiskowych prowadzone przez miejscowe osoby, współpraca między przedsiębiorcami.	Międzygórze, Kudowa- Zdrój, Nowa Ruda - Lokomotywa
	22.	Największa ilość zabudowy „popałacowej”, którą można wykorzystać na cele społeczne lub turystyczne.	Bożków, Sarny, Bratna
	23.	Piękna architektura	Międzygórze, Bystrzyca Kłodzka, Nowa Ruda
	24.	Pomysłowość lokalnych przedsiębiorców (tworzących np. szkoły jeździeckie).	cały rejon kłodzki
	25.	Potencjał lokalnych produktów, które należałoby wypromować na szerszą skalę.	cały rejon kłodzki
	26.	Enklawy spokoju bez tłumów turystów, alternatywa dla masowej turystyki znanych ośrodków.	cały rejon kłodzki
	27.	Przewidziane w strategii rozwiązania dostosowane do trendów społecznych. Infrastruktura przystosowana dla osób starszych (starzejące się społeczeństwo)	miasto Kłodzko
	28.	Rozwój nowego budownictwa turystycznego (z ostatnich lat), które dostosowane jest dla osób niepełnosprawnych.	cały rejon kłodzki
	29.	Potencjał osiedlania się w miejscowościach uzdrowiskowych osób na emeryturze oraz artystów, może to zminimalizować problem wyludniania się miejscowości.	miejscowości uzdrowiskowe w rejonie
	30.	Atrakcyjność kulturowo-krajobrazowa. Teren, na którym można pięknie mieszkać, piękny krajobraz, na zrębach średniowiecznych.	Kłodzko, Bystrzyca Kłodzka
	31.	Zmiany w Kodeksie Pracy dotyczące pracy zdalnej.	cały rejon kłodzki
	32.	Potencjał aktywnych ludzi, którzy zostają i działają w organizacjach pozarządowych.	cały rejon kłodzki
	33.	Potencjał w postaci osiedlenia się osób ważnych np. w świecie nauki (np. szwedzki astronom), które mogą zachęcić kolejne osoby ze swojego środowiska do zamieszkania w regionie.	Stronie Śląskie
	34.	Organizacje przedsiębiorców, kluby biznesu, jako potencjał rozwoju lokalnego.	cały rejon kłodzki
	35.	Lokalni liderzy, osoby aktywizujące całą społeczność np. Adam Łącki.	cały rejon kłodzki
	36.	Unikatowa przyroda, uzdrowiska, natura, geologia, surowce naturalne oraz lasy będące atrakcją zarówno dla turystów jak i mieszkańców.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	37.	Funkcjonowanie Centrum Aktywności Lokalnej, które promuje i aktywizuje działania mieszkańców.	Kłodzko
	38.	Potencjał w postaci tradycyjnego rzemiosła i produktów lokalnych.	cały rejon kłodzki
	39.	Historia poszczególnych miejsc (górnictwo, drukarstwo, hutnictwo, wyrób fortepianów) – tożsamość poszczególnych miejscowości może stanowić ich markę.	m.in.: Nowa Ruda, Kłodzko, Stronie Śląskie
	40.	Potencjał w wysokiej aktywności społecznej mieszkańców, szczególnie tych mniejszych, wiejskich.	cały rejon kłodzki
	41.	W przygotowaniu strategia miasta Świdnica, która ma na celu stworzyć miasto przyjazne do zamieszkania (szkolnictwo, szpitale, ośrodki zdrowia).	m. Świdnica
	42.	Potencjał ludności napływowej ograniczającej problem wyludniania się miejscowości. Ukraińcy zaczynają się asymilować i mogą uratować sytuację demograficzną i gospodarczą.	cały rejon wałbrzyski
	43.	Wydłużanie się pobytu turystów 1-dniowych i weekendowych do paru dni, w tygodniu 50% zajętych miejsc noclegowych, w weekendy 80%.	rejon Wałbrzycha
	44.	Osiedlanie się ludzi pracujących zdalnie (tam gdzie jest dostęp do Internetu). Jest to trend, który rozwinął się w czasie pandemii COVID-19 i daje szansę na zminimalizowanie problemu wyludniania się miejscowości.	cały rejon wałbrzyski
	45.	Nowy impuls do rozwoju obszaru – w przygotowaniu inwestycja "wyciąg na Wielką Sowę". Nowe unowocześnione miejsca dla narciarzy – całoroczny wyciąg gondolowy – (problem z uzyskaniem zgody na użytkowanie terenów Lasów Państwowych), Perspektywa rozwoju całych Gór Sowich.	Pieszyce, Rościszów, Kamionki, Góry Sowie
	46.	Multikultura w aspekcie ludności napływowej (narodowości ukraińskiej), nauka otwartości społeczności na inne kultury.	Wałbrzych, Świdnica
	47.	Wiedza i doświadczenie osób starszych, które mogłyby być wzorem i wsparciem dla młodzieży.	cały rejon wałbrzyski
	48.	Miasto z potencjałem do dobrego zamieszkania. Wyważone mieszkalnictwo – niska intensywność.	Świdnica
	49.	Atrakcyjne enklawy ciszy, miejsca odpoczynku bez natłoku turystów.	okolice Sokołowska, góry Choina (wzdłuż potoku między jedliną a Świdnicą), okolice miejscowości Czarnów
	50.	Wznowienie szkół branżowych, rzemieślniczych i kierunków przydatnych w strefach ekonomicznych.	Bielawa, Dzierżonów, Wałbrzych, Dobromierz, Świdnica, Świebodzice
	51.	Rozwijający się rynek mieszkaniowy	Wałbrzych, Świdnica, Bielawa
	52.	Rozwijające się strefy ekonomiczne.	Bielawa, Dzierżonów, Wałbrzych, Dobromierz, Świdnica, Świebodzice
	53.	Potencjał uzdrowisk.	Szczawno-Zdrój, Jedlina-Zdrój
	54.	Dobry dojazd do większych ośrodków do pracy Świdnica, Jaworzyna Śląska – mogą stać się częściowo obszarami sypialnianymi Wrocławia ze względu na tańsze mieszkania, ciszę i spokój.	Świdnica, Jaworzyna Śląska
	55.	Zwarta, kompaktowa struktura przestrzenna Świdnicy, zapewniająca dobrą dostępność.	Świdnica
	56.	Szkoła średnia solarna – technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.	Bielawa
	57.	Program TBS, w Bielawie, zbudowano kilkanaście budynków, które wynajmują osoby starsze mieszkające wcześniej w dużych domach jednorodzinnych, które były dla nich za drogie i za duże.	Bielawa
	58.	Możliwość utworzenia strefy ekonomiczno-biznesowo-turystycznej, strefa ścisłej współpracy włączającej turystykę do przedsiębiorczości.	Pieszyce, Nowa Ruda, Jedlina-Zdrój, Głuszyca, Bielawa
	59.	Funkcjonowanie programów które mają na celu zatrzymanie ludzi w Świdnicy "Zostań w Świdnicy".	Świdnica
	60.	Dobra dostępność komunikacyjna do Wrocławia. Ludzie młodzi pracujący we Wrocławiu nie zawsze wyprowadzają się z Wałbrzycha.	Wałbrzych
	61.	Enklawy osiedlania się młodych ludzi.	tereny wiejskie rejonu wałbrzyskiego
	62.	Atrakcyjne warunki do powrotu mieszkańców, którzy w pewnym etapie swojego życia wyjechali z miasta.	Świdnica
	63.	Duży potencjał atrakcyjnego obszaru staromiejskiego.	Świdnica
	64.	Asymilacja uchodźców, dogodna infrastruktura społeczna.	cały rejon wałbrzyski, (największe miasta)

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	65.	Niewykorzystany bogaty krajobraz kulturowy w stronę Zgorzelca, szereg niewykorzystanych obiektów, należałoby pomóc lokalnym liderom, wspierać aktywności oddolne (za wzór kraina wygasłych wulkanów)	Zgorzelec, Kraina Wygasłych Wulkanów - ok. Dobkowa
	66.	Jezioro Pilchowickie - potencjał turystyki wodnej	Jezioro Pilchowickie
	67.	Niewykorzystany potencjał Doliny Pałaców i Ogrodów.	Kotlina Jeleniogórska
	68.	Aktywność (m.in. wspierająca turystykę) nowych osadników, często samotne działania promocyjne - konieczne wsparcie.	Góry Izerskie
	69.	"Szlak 4 zamków - średniowieczne warownie gminy Bolków"; Zamek Bolków, Zamek Świny, Zamek Niesytno, Zamek Lipa	Gmina Bolków
	70.	Domy przystupowe – unikatowe zjawisko.	powiaty: zgorzelecki, lubański, lwówecki, karkonoski, jeleniogórski, kamiennogórski, złotoryjski, bolesławiecki
	71.	Możliwość uzyskania dofinansowania do rozwoju rolnictwa ekologicznego - na terenie GOFu występuje dużo gospodarstw tego typu - potencjał do rozwoju.	cały rejon jeleniogórski
	72.	Kapitał ludzki - Jelenia Góra jako miasto akademickie, które ukierunkowuje do rozwoju dziedzictwa, ekologii.	Jelenia Góra
	73.	Poprawa renty położenia, dostępności transportowej sprzyja napływowi nowych 'klientów' = turystów.	cały rejon jeleniogórski
	74.	Rozbudowa obiektu uzdrowskiego w Cieplicach.	Jelenia Góra Cieplice
	75.	Wysoka aktywność artystyczna mieszkańców i turystów.	Wolimierz, Szklarska Poręba
	76.	Wzrost popularności turystyki alternatywnej – odejście od turystyki masowej. Popularyzacja turystyki „slow”.	Pogórze Izerskie, Góry Izerskie, Góry Kaczawskie
	77.	Inicjatywa powiększenia Karkonoskiego Parku Narodowego.	otulina KPN
	78.	Sporty wodne szansą na uatrakcyjnienie regionu oraz odnalezienia jego specjalizacji.	Zalew Pilchowicki, Zbiornik Bukówka, Żwirownia Woj.
	79.	"Uwolnienie potoków" – ciek wodny, wzdłuż których można utworzyć bulwary spacerowe, zwłaszcza w granicach miast, zamiast zabudowy do granicy cieków.	Bulwary wzdłuż Bobru, Kamienicy, Kwisy
	80.	Inicjatywa utworzenia Parku Krajobrazowego Gór Izerskich.	Góry Izerskie
	81.	Bardzo duży potencjał niewykorzystanych turystycznie terenów, tzw. "dziki zachód"	zachodnie gminy GOF-u
	82.	Tereny sprzyjające rozwojowi turystyki kempingowej.	cały Dolny Śląsk
	83.	Akweny wodne sprzyjające rozwojowi wędkarstwa.	Jezioro Pilchowickie, jezioro Leśniańskie
	84.	Dużo obiektów zabytkowych, atrakcyjnych pod względem kulturowym.	cały rejon jeleniogórski
	85.	Szlaki kajakowe i pontonowe – alternatywa dla turystyki masowej.	Bóbr, Kwisa, Nysa
	86.	Rozwój turystyki wspinaczkowej.	np. Wojcieszów
	87.	Niewykorzystany potencjał sudeckiego szlaku konnego.	od Piechowic do Kowar/Karpacza
	88.	Turystyka krajobrazowa - trasy krajobrazowe na obszarach na północ od pasma górskiego. Możliwość poprowadzenia szlaków turystycznych pieszo-rowerowych z widokiem na góry.	cały rejon jeleniogórski
	89.	Potencjał rowerowy – idealne warunki do sportów rowerowych.	cały rejon jeleniogórski
	90.	Potencjał narciarski.	Karkonosze
	91.	Optymalny obszar do lokalizacji imprez międzynarodowych	cały obszar/ głównie pogranicze
	92.	Urozmaicona budowa geologiczna. Potencjał wód leczniczych i termalnych (geotermia).	głównie miejscowości uzdrowskie
	93.	Potencjał do utworzenia centrów alpinistyki, szkół alpinistycznych (odpowiednie zaplecze)	Rudawy Janowickie
	94.	Rozwój geo-turystyki i oferty produktów lokalnych.	Kraina Wygasłych Wulkanów, Dobków
	95.	Coraz większy rozwój inicjatyw oddolnych (w tym turystycznych), aktywizacja lokalnych społeczności/działaczy.	Rudawy Janowickie i w kierunku północnym
	96.	Możliwość promocji szlaków turystycznych na cennych obszarach, ale mniej wymagających, z których mogłyby korzystać, np. rodziny z dziećmi.	Rudawy Janowickie, Pogórze Izerskie
	97.	Potencjał historyczny - ciekawi ludzie, zabytki. Tereny z „duszą i historią” stanowić mogą alternatywę dla turystów bardziej wymagających.	cały rejon jeleniogórski
	98.	Książki łączące region z historią (promocja).	Miedzianka
	99.	Bolków - niezagospodarowane turystycznie podziemia (500m)	Bolków
	100.	Stare kopalnie, wyrobiska, kamieniołomy - potencjał wykorzystania kompleksów pokopalnianych dla crosowców, quadowców.	cały rejon jeleniogórski
	101.	Niewykorzystany potencjał kopalni Miedzianka, prowadzona niewłaściwa polityka gminy, konieczny nadzór (może) z poziomu województwa, we współpracy z KGHM.	Miedzianka

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	102.	Ogromny potencjał przyrodniczy obszaru, otwarte, nieprzekształcone tereny, łąki użytkowane ekstensywnie - nie zabudowywać, nie orać; pozwolić "aby łąka była łąką".	cały rejon jeleniogórski
	103.	Dolina Pałaców i Ogrodów – ogromną szansą rozwojową będzie wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.	Kotlina Jeleniogórska
	104.	Trasy pieszo-rowerowe i singletracki w Karkonoszach, nieocenioną wartością. Wciąż zbyt mało wykorzystywana i wypromowana.	Karkonosze
	105.	Niewykorzystany potencjał mniejszych, niewypromowanych atrakcji, dywersyfikacja turystyczna.	cały rejon kłodzki
	106.	Duża liczba single tracków potencjałem do uprawiania turystyki aktywnej.	cały rejon kłodzki
	107.	Zróżnicowana oferta turystyczna.	cały rejon kłodzki
	108.	Potencjał do rozwoju turystyki wodnej.	Roztoki, Szalejów, Krosnowice, Radochów
	109.	Turystyka wodna: kajaki, pontony.	Bardo
	110.	Intensywniejszy rozwój turystyki uzdrowskiej. Powolny powrót do mody na uzdrowiska.	uzdrowiska
	111.	Szansą na odciążenie turystyczne przeciążonych obszarów jest budowa stacji węzłowej w Ścinawce, odbudowa linii kolejowej Ścinawka - Tłumaczów.	Ścinawka
	112.	Występowanie wód leczniczych poza terenami uzdrowskimi.	Bystrzyca Kłodzka
	113.	Piesza turystyka na pograniczu polsko-czeskim.	pogranicze polsko-czeskie
	114.	Biegowe trasy narciarskie dostępne dla każdego.	Karłów
	115.	Bardzo dużo zróżnicowanych atrakcji, w tym: zamki, wieże widokowe, krajobraz górski. "Subregion jedyny taki w Europie".	cały rejon kłodzki
	116.	Koncentracja atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	117.	Obszar przygraniczny, międzynarodowość, możliwość współpracy polsko-czeskiej. Wymiany zasobów, doświadczeń, kapitału.	pogranicze polsko-czeskie
	118.	Niespotykane nagromadzenie ośrodków uzdrowskich w małej odległości od siebie.	uzdrowiska
	119.	Wykorzystanie Kolei Dolnośląskich do promocji atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	120.	Wysoki potencjał do utworzenia szlaku turystycznego obiektów militarnych.	cały rejon kłodzki, m.in. Twierdza Kłodzka, Srebrna Góra
	121.	Trasy narciarskie.	cały rejon kłodzki
	122.	„Książka kucharska Hrabstwa Kłodzkiego” – wartość kulturowa, otwierająca możliwości marketingowe.	powiat kłodzki
	123.	Niewykorzystany potencjał lokalnych produktów, rękodzieło, np. sery lutomierskie	cały rejon kłodzki, Lutomiersk
	124.	Ziemia Kłodzka jako marka – rozpoznawalność kryjąca się pod tym hasłem.	cały rejon kłodzki
	125.	Rozwój turystyki kempingowej.	Radków
	126.	Góra Dzikowiec to obszar zarządzany przez gminę, mający niewykorzystany potencjał. Stok górny jest stromy/wymagający (być może należy go wypłaszczyć, pozyskując teren od Lasów Państwowych), od dołu płaski. Turyści z niego nie korzystają, gdyż brakuje w tym miejscu bazy gastronomicznej, dobrego dojazdu. W pobliżu znajduje się niedokończona inwestycja (duży obiekt) - inwestor postanowił się wycofać.	Góra Dzikowiec
	127.	Potencjał linii kolejowej w kierunku Mieroszowa z przystankiem Boguszów- Gorce.	Boguszów-Gorce
	128.	Liczne atrakcje: podziemia, fortyfikacje - stworzenie tematycznej oferty turystycznej. Intensywniejsza promocja takich unikatowych miejsc.	Walim, Zamek Książ, Świdnica, Wałbrzych
	129.	Duża baza pałaców i zamków - stworzenie tematycznej oferty turystycznej („oferta z historią”).	cały rejon wałbrzyski
	130.	Możliwość większej eksploatacji trasy narciarsko- biegowych w regionie.	cały rejon wałbrzyski
	131.	Agroturystyka oraz występowanie zagród edukacyjnych, co sprzyja rozwojowi turystyki rodzinnej. Np. Mościsko, gmina Marciszów (2 zagrody edukacyjne), Borówna (zagroda niecertyfikowana – „Chickenland”), wiejski ogród zoologiczny – zoo w Łącznej.	Mościsko, Marciszów, Borówna, Łączna
	132.	Istniejące punkty informacji turystycznej w lokalnych sklepach – „Przewodnik za ladą”.	Grupa działania Kwiat Lnu - Boguszów-Gorce, Czarny Bór, Kamienna Góra, Lubawka, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogaczowice i Szczawno-Zdrój
	133.	Potencjał rzeki Bystrzycy - spływy kajakowe. Malowniczy przebieg w górnym biegu.	rzeka Bystrzyca
	134.	Camping Sudety w Bielawie - malowniczo położony akwen wodny z infrastrukturą towarzyszącą jako potencjał przyciągania turystów.	Camping Sudety w Bielawie
	135.	Góra Parkowa z Wieżą widokową - jako cel krótkiej wycieczki z Bielawy.	Góra Parkowa w Bielawie

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	136.	Atrakcyjność krajobrazowa - nagromadzenie terenów leśnych - okolice Wałbrzycha.	Wałbrzych
	137.	Przyciągająca architektura Sokołowska.	Sokołowsko
	138.	Liczne trasy biegowe	cały rejon wałbrzyski
	139.	Powstające obiekty wokół zbiornika (Jezioro Bystrzyckie) mogą przyciągać turystów. (Niestety część zabudowy może być nielegalna, a taras widokowy czasowo zalewany).	Jezioro Bystrzyckie - Zagórze Śląskie
	140.	Zamek Grodno.	Zamek Grodno - Zagórze Śląskie
	141.	Najpiękniejsza w Województwie trasa kolejowa - Jedlina Zdrój.	Jedlina-Zdrój
	142.	Browar Jedlinka.	Jedlina-Zdrój
	143.	Uzdrowiska.	Jedlina-Zdrój, Szczawno - Zdrój
	144.	Organizacja imprez biegowe, półmaratony - Trójarb, Sudecka Setka, Sudecka Żyła (maraton pieszy).	Masyw Trójarbu, Sudety Środkowe
	145.	Malownicze trasy biegowe.	cały rejon wałbrzyski
	146.	Potencjał w rozwoju infrastruktury turystycznej dużych ośrodków - rozwój tego typu inwestycji infrastrukturalnych w większych miastach ma pozytywne oddziaływanie	cały rejon wałbrzyski
	147.	Rozwój infrastruktury turystycznej (wyciąg) na Wielką Sowę jest potencjałem dla rozwoju turystyki w tej części regionu i przejęcia części turystów z większych miast.	Pieszyce
	148.	Rosnący potencjał Wałbrzycha jako ośrodka turystycznego na dłuższy pobyt (rosnąca tendencja - coraz trudniej w weekendy o wolne miejsca w hotelach)	Wałbrzych
	149.	Dostrzeganie potencjału Polski przez turystów - efekt po covid.	cały rejon wałbrzyski
	150.	Stara Kopalnia oraz Zamek Książ – miejsca z potencjałem by znalazły się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Tu potrzebne jest poparcie i wsparcie ze strony władz województwa. Być może należy zadziałać etapowo - w pierwszej kolejności uznać te miejsca za pomnik historii, następnie podjąć starania o wpisanie na listę UNESCO.	Stara Kopalnia, Zamek Książ
	151.	Wpis na listę UNESCO Doliny Pałaców i Ogrodów.	Kotlina Jeleniogórska
	152.	Rozwój „skitouringu” – rozpropagowania nowej formy aktywności.	cały rejon jeleniogórski
	153.	Pomoc zewnętrzna - promowanie mniej docenionych obecnie obszarów.	cały rejon jeleniogórski
	154.	Promowanie tzw. turystyki doznaniowej, czyli prowadzenia warsztatów np. robienie pierników, serów na obszarach mniej wypromowanych.	cały rejon jeleniogórski, Kraina Wygasłych Wulkanów
	155.	Wsparcie lokalnych produktów, standaryzacja produktów regionalnych.	cały rejon jeleniogórski
	156.	Utworzenie centrów produktów regionalnych (wzorem - Zaczarowana Stodoła pod Wrocławiem)	cały rejon jeleniogórski
	157.	Ograniczenie wycinki lasów w parkach krajobrazowych.	cały rejon jeleniogórski
	158.	Ograniczenie nadmiernej zabudowy szczególnie na obszarach chronionych. Zakaz przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę. Nowa zabudowa wyłącznie w istniejących ciągach zabudowy przy drogach. Obecnie obserwuje się coraz mniej mieszkańców, a coraz więcej zabudowy.	cały rejon jeleniogórski
	159.	Rozproszenie ruchu turystycznego tj. "wyrzucenie ruchu z Karkonoszy".	Karkonosze
	160.	Wpis na listę UNESCO Doliny Pałaców i Ogrodów.	Kotlina Jeleniogórska
	161.	Nagromadzenie różnych tematycznie atrakcji turystycznych „Jedyny taki obszar w skali Europy!”.	cały rejon kłodzki
	162.	Potencjał Partii Mastodonta – Jaskinia Niedźwiedzia do rozwoju turystyki bazującej na tej atrakcji.	Kletno
	163.	Duża liczba szlaków konnych.	cały rejon kłodzki
	164.	Duże zagęszczenie atrakcyjnych szlaków turystycznych.	cały rejon kłodzki
	165.	Potencjał Arboretum jako atrakcji turystycznej	Lądek-Zdrój
	166.	Punkty widokowe	cały rejon kłodzki
	167.	Bogate zasoby przyrodniczo-środowiskowe i surowców naturalnych	Sudety
	168.	Geotermia i wody lecznicze	Cieplice, Świeradów-Zdrój
	169.	Możliwy rozwój turystyczny bazujący na Stawach Podgórzyskich i Zbiorniku Sosnówka.	Podgórzyn, Sosnówka
	170.	Wysoki potencjał Jakuszyce jako ośrodka sportów zimowych w Polsce.	Jakuszyce
	171.	Możliwość rozwoju turystycznego Zamku Bolców, jako alternatywy dla "sztandarowych ośrodków turystycznych".	Janowice Wielkie
	172.	Zabytki/ obiekty przemysłowe, pałace (szczególnie obiekty pozostające w rękach prywatnych właścicieli, którzy przy udziale środków zewnętrznych mogą przywrócić je do użytku, przeznaczyć na obiekty turystyczne).	m.in.: Bozków, Sarny, Ratno, Kapitanowo
	173.	Potencjał do rozwoju turystyki w postaci utworzenia wyciągu Chełmiec – Szczawno-Zdrój (pomysł władz) –komplikacje prawne i środowiskowe.	Wałbrzych, Szczawno-Zdrój
	174.	Zasoby wód termalnych i leczniczych.	cały rejon jeleniogórski
	175.	Niezidentyfikowane zasoby wód leczniczych - wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego Bolkowa-Zdroju.	Bolków

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Lp.	Potencjał	Lokalizacja potencjału
Transport i infrastruktura techniczna	176.	Istnienie i rozbudowa drogi S3.	Droga S3
	177.	Optymalne i zrównoważone wykorzystanie terenu do lokalizacji OZE.	cały rejon jeleniogórski
	178.	Istniejąca sieć kolejowa, w tym odbudowa niefunkcjonujących odcinków.	cały rejon jeleniogórski
	179.	Możliwość powiązania komunikacyjnego: Szklarska Poręba - Świeradów i Janowice Wielkie – Karpacz.	Szklarska Poręba – Świeradów-Zdrój, Janowice Wielkie - Karpacz
	180.	Możliwość alternatywnego połączenia drogowego Jakuszyce - Harrachov (przez las).	Jakuszyce
	181.	Wykorzystanie istniejącej sieci kolejowej do organizacji karkonosko-izerskiej pętli kolejowej (jeleniogórska kolej aglomeracyjna) z zagęszczoną siecią przystanków.	cały rejon jeleniogórski
	182.	Wykorzystanie alternatywnych technologii pozyskiwania energii (jądrowych, wodorowych).	Turów
	183.	Potencjał transgraniczny (należy zapewnić ciągłość obszaru i wciągnąć do GOF-u gminę Sulików).	cały rejon jeleniogórski, gm. Sulików
	184.	Odtworzenie lotniska w Jeleniej Górze.	Jelenia Góra
	185.	Potencjał lokalizacji OZE ze względu na dostępność do stacji elektroenergetycznej Mikułowa oraz rozbudowanej sieci elektroenergetycznej najwyższych i wysokich napięć.	cały rejon jeleniogórski
	186.	Wykorzystanie nieczynnych linii kolejowych na cele transportu pasażerskiego i towarowego.	cały rejon jeleniogórski
	187.	Wykorzystanie potencjału wodnego cieków górskich do produkcji energii (OZE).	cały rejon jeleniogórski
	188.	Rezerwy przepustowości oczyszczalni ścieków w Leśnej.	Leśna
	189.	Projektowana budowa linii 400 kV Mikułowa-Świebodzice (zastąpienie istniejącej linii 220 kV).	Mikułowa - Świebodzice
	190.	Wprowadzenie linii dowozowej (zastępcza komunikacja autobusowa Kolei Dolnośląskich) do zrewitalizowanej linii kolejowej Kłodzko-Stronie Śląskie.	linia kolejowa Kłodzko-Stronie Śląskie
	191.	Rewitalizacja linii kolejowych ze Ścinawki Śr. do Radkowa (LK 327) oraz do Tłumaczowa (LK 272) dalej do Otovic i Broumova w CZ.	Radków, Nowa Ruda
	192.	Budowa drogi S8 jako priorytet oraz jej kontynuacja od Kłodzka do Boboszowa.	cały rejon kłodzki
	193.	Współpraca pomiędzy Lasami Państwowymi a JST (gminami) przy organizacji miejsc parkingowych.	cały rejon kłodzki
	194.	Wykorzystanie połączeń kolejowych z Czechami i deklaracji współpracy - wykorzystanie możliwości "wpięcia" w cały czeski system kolejowy.	cały rejon kłodzki
	195.	Wykorzystanie potencjału rzek i cieków wodnych do lokalizowania małych elektrowni wodnych (zaawansowana procedura realizacji 2 MEW w Kłodzku).	cały rejon kłodzki
	196.	Potencjał: programy pomocowe dla wymiany źródeł ciepła we wspólnotach (małych), 80-90% dofinansowania.	cały rejon kłodzki
	197.	Kontynuacja budowy ESP Młoty z infrastrukturą przesyłową (jako priorytetowa inwestycja o dużym znaczeniu dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego).	Młoty (gm. Bystrzyca Kłodzka)+ cały rejon kłodzki
	198.	Rewitalizacja linii kolejowej na odc. Bielawa - Srebrna Góra .	Bielawa
	199.	Kontynuacja budowy obwodnicy Dzierżoniowa w ciągu drogi wojewódzkiej 382 (odc. w kierunku Piławy Górnej).	Dzierżoniów
	200.	Budowa KDP oraz rozbudowa LK 137.	Świdnica
	201.	Stworzenie związku komunikacyjnego w obszarze GOF (obecnie tworzony w powiecie dzierżoniowskim).	cały rejon wałbrzyski
	202.	Realizacja dróg rowerowych przy przebudowie dróg wojewódzkich - jako standard.	cały rejon wałbrzyski
	203.	Cyklostrada Dolnośląska.	cały rejon wałbrzyski
	204.	Trasowanie dróg dla rowerów po nieczynnych liniach kolejowych (LK przez Chełmiec oraz LK łącząca Dzierżoniów - Pieszyce - Bielawę).	Wałbrzych, Pieszyce
	205.	Budowa przystanku Wałbrzych Centrum.	Wałbrzych
	206.	Rewitalizacja LK 266 Świdnica - Jedlina-Zdrój jako element kolei aglomeracyjnej łączącej Świdnicę - Jedlinę-Zdrój - Wałbrzych - Świebodzice i Jaworzynę Śl.	cały rejon wałbrzyski
	207.	Potencjał wykorzystania cieków do rozwoju energetyki wodnej.	cały rejon wałbrzyski
	208.	Dolnośląska Sieć Szerokopasmowa pozwalająca na rozwój szybkiego dostępu do Internetu.	cały rejon wałbrzyski
	209.	Dostęp do istniejącej sieci ciepłowniczej.	Świdnica
	210.	Możliwość tworzenia spółdzielni energetycznych na obszarach nie posiadających dostępu do sieci ciepłowniczej.	cały rejon wałbrzyski
	211.	Przetwarzanie odpadów z ukierunkowaniem na produkcję zielonego wodoru (obecnie brak).	Wałbrzych
	212.	Mikroretencja wody na obszarach leśnych.	cały rejon wałbrzyski
	213.	Budowa stacji gazu LNG w Mieroszowie.	Mieroszów
	214.	Planowana budowa biogazowni w ramach np. spółdzielni energetycznych	Mieroszów, Lubawka, gm. Kamienna Góra
	215.	Planowana droga S8 – rozwiąże wiele problemów regionu.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Tabela 3 Wykaz potrzeb w Górskim Obszarze Funkcjonalnym, zgłoszonych podczas warsztatów.

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	1. Dostosowanie infrastruktury usługowej z uwzględnieniem nowo osiedlających się osób, w tym utworzenie szkół dla dzieci.	przedpole Izerskie/ Leśna, Wolimierz, Mirsk, Nowa Kamienica, Pełcznica, Kopaniec, Pobiedna
	2. Potrzeba utworzenia świetlic szkolnych zapewniających, opiekę i posiłek w godzinach dostosowanych do pracy rodziców.	cały region jeleniogórski
	3. Potrzeba dywersyfikacji gospodarczej, zmiana myślenia z nastawienia całkowitego na turystykę, na gospodarkę wielogłębiową.	cały region jeleniogórski
	4. Potrzeba przeprowadzenia badań dotyczących nowych obszarów geotermii – „może są gdzieś poza Cieplcami”.	Cieplce i nie tylko
	5. Wspieranie ośrodków edukacyjnych, uczelni wyższych na terenie GOF-u, aby stanowiły realną alternatywę dla dużych ośrodków w województwie.	Jelenia Góra
	6. Potrzeba wyznaczenia obszarów wyłączonych z zabudowy i racjonalnego gospodarowania gruntami.	cały region jeleniogórski
	7. Potrzeba rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, tj.: baseny sportowe, rekreacyjne poza dużymi miejscowościami, wodne ośrodki rekreacyjne, ściany wspinaczkowe. brakuje infrastruktury dostępnej głównie dla mieszkańców.	cały region jeleniogórski, m.in. Siedlęcin
	8. Potrzeba rozwoju szkolnictwa rzemieślniczego i zawodowego na poziomie szkoły średniej oraz organizacji praktyk i warsztatów rozproszonych po gminach.	m.in.: Jeżów Sudecki, Mirsk, Kamienna Góra
	9. Potrzebna rewizja granic Jeleniej Góry uwzględniająca wyłączenie Jagniątkowa, Sobieszowa i Cieplca z granic miasta, natomiast włączenie Jeżowa Sudeckiego.	Jelenia Góra, Jeżów Sudecki
	10. Rewizja granic uwzględniająca włączenie Hali Izerskiej do Świeradowa-Zdroju.	Świeradów-Zdrój
	11. Potrzeba łączenia produktów lokalnych i wzmacniania współpracy pomiędzy gminami, a nie rywalizacja.	cały region jeleniogórski
	12. Większe zaangażowanie lokalnej ludności w procesy planistyczne.	cały region jeleniogórski
	13. Potrzeba lidera społecznego, osoby moderującej różnego rodzaju aktywności i łączącej pokolenia.	cały region jeleniogórski
	14. Stworzenie oferty dla zatrzymania turystów na dłuższy pobyt.	cały region jeleniogórski
	15. Potrzeba ustalenia kryteriów klasyfikacji terenów przeznaczonych pod turystykę.	cały region jeleniogórski
	16. Zamek Bolczów – współpraca z lasami państwowymi, żeby wyeksponować ruiny i o nie zadbać np.: droga, świetlenie	Janowice Wielkie
	17. Wyciągnięcie turystów z dużych ośrodków do małych na północy GOF	północ GOF-u
	18. potrzeba finansowania pasywnych świetlic wiejskich przystosowanych do osób niepełnosprawnych i starszych	cały region jeleniogórski
	19. Potrzeba zwiększenia dostępu do nowych technologii cyfrowych w związku m.in. rozwojem pracy zdalnej.	cały region jeleniogórski
	20. Potrzeba budowy TBS-ów.	cały region jeleniogórski
	21. Potrzeba pieniędzy niekierunkowych, które nie ograniczałyby inicjatyw samorządu.	cały region jeleniogórski
	22. Alternatywa zatrudnienia poza turystyką i utworzenie oferty pracy dla ludzi młodych.	cały region jeleniogórski
	23. Utworzenie kampusu z zapleczem dla gmin wokół Jeleniej Góry, w celu zachęcenia młodych ludzi do stałego zamieszkania w regionie Jeleniej Góry.	Jelenia Góra
	24. Potrzeby infrastruktury w postaci utwardzonego pasa startowego dla szybowców.	Jeżów Sudecki – Góra Szybowcowa
	25. Potrzeba odtworzenia określonych kierunków w szkołach branżowych I stopnia np.: malowanie na szkle, kuźnictwo, farbiarnia wraz z nawiązaniem współpracy z ASP.	cały region jeleniogórski
	26. Wzmocnienie sieci opieki nad dziećmi i młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym. Szczegółne uwzględnienie osób w z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie lepszego dostępu do psychologów i specjalistów.	cały region jeleniogórski
	27. Wsparcie instytucjonalnego dzieci i młodzieży w kwestii uzależnienia od Internetu.	cały region jeleniogórski
	28. Promocja Karkonoskiej Akademii Nauk Stosowanych – brak informacji powoduje, że młodzież wybiera inne uczelnie.	Jelenia Góra
	29. Połączenie administracyjne Świeradowa z Jakuszcami.	Jakuszyce, Świeradów
	30. Wykonanie pomiarów promieniowania i ograniczenie osadnictwa na niebezpiecznych terenach.	dawne sudeckie kopalnie
	31. Wsparcie rozwoju małej produkcji w tym m.in.: metalurgii, przemysłu precyzyjnego i rzemiosła. Lokalizacja w obiektach poprzemysłowych – np. dawnych zakładach włókienniczych.	Leśna, Olszyna, Gryfów Śląski, Kowary, Mysłakowice
	32. Potrzeba utworzenia szkoły branżowej – dającej realne zatrudnienie oraz współpraca z przedsiębiorstwami zapewniającymi miejsca pracy, dostosowanie oferty szkół do faktycznego zapotrzebowania na rynku pracy.	cały rejon kłodzki
	33. Potrzeba zachowania zdrowego rozsądku przy tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy chronić to co najważniejsze, a jednocześnie pozwalać na rozwój. Nie myśleć jedynie o MPZP na terenach cennych przyrodniczo jedynie w kontekście zakazów zabudowy, tak "chęć budowania" też jest wartością.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	34. Potrzeba opracowania standardów urbanistycznych dla zabudowy w rejonach górskich. Dokumentu na wyższym (regionalnym) poziomie, coś co miałoby moc aktów prawa miejscowego.	cały rejon kłodzki
	35. Potrzeba utworzenia klubów sportowych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży.	cały rejon kłodzki
	36. Należałoby uporządkować tkankę urbanistyczną oraz ograniczyć zabudowywanie terenów bezpośrednio przy lesie.	cały rejon kłodzki
	37. Potrzeba zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na edukację.	cały rejon kłodzki
	38. Potrzeba przekierowanie części środków finansowych na inną dziedzinę sportu niż piłka nożna.	cały rejon kłodzki
	39. Potrzebna rozbudowa sieci ścieżek rowerowych w sposób ciągły.	miasto i gmina wiejska Kłodzko
	40. Potrzeba organizacji darmowych imprez dla mieszkańców obszaru.	cały rejon kłodzki
	41. Rozwój szkół – współpraca między podstawówkami a szkołami średnimi, wraz z dopasowaniem kierunków i zaangażowania nauczycieli.	cały rejon kłodzki
	42. Należałoby rozwinąć współpracę pomiędzy szkołami średnimi a przedsiębiorcami.	cały rejon kłodzki
	43. Potrzeba utworzenia większej liczby kół naukowych.	cały rejon kłodzki
	44. Potrzeba odpowiedniego zagospodarowania i wykorzystania potencjału miejsca (gór), szkoły mistrzostwa sportowego (narcizmo, zjazdowe, basen, kolarstwo górskie, biathlon). Konieczność promocji i „zarażania” szczególnie dzieci i młodzieży pasją do sportów regionalnych.	Stronie Śląskie lub Polanica-Zdrój, Duszniki-Zdrój
	45. Potrzeba dostrzeżenia potencjału osób indywidualnych w sporcie w małych miejscowościach.	cały rejon kłodzki
	46. Utworzenie centrów sportowych specjalizujące się w poszczególnych dziedzinach w różnych miejscowościach.	cały rejon kłodzki
	47. Potrzeba zaktywizowania szkół do częstszej organizacji wyjazdów integracyjno-warsztatowych. Dzieci powinny korzystać również z oferty warsztatowej w okolicznych miejscowościach.	cały rejon kłodzki
	48. Potrzebna poprawa dostępności do usług medycznych, w małych miejscowościach zmniejsza się ilość placówek medycznych.	mniejsze miejscowości – cały obszar kłodzki
	49. Potrzeba utworzenia miejsc spotkań dostosowanych do preferencji młodzieży.	cały rejon kłodzki
	50. Potrzeba większej promocji mniejszych miejscowości również w postaci punktów informacji turystycznej, obecnie promowane są tylko główne ośrodki.	cały rejon kłodzki
	51. Potrzeba obniżenia wymagań dotyczących otrzymania kredytu. Niektórzy za dużo zarabiają by dostać mieszkanie socjalne i jednocześnie zbyt mało by dostać kredyt na mieszkanie.	cały rejon kłodzki
	52. Potrzeba zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego, poprzez poprawę dostępności do placówek medycznych.	cały rejon kłodzki
	53. Potrzeba zwiększenia dostępności do żłobków i przedszkoli	cały rejon kłodzki
	54. Rozbudowa i unowocześnianie infrastruktury	cały rejon kłodzki
	55. Potrzeba nowych hoteli i miejsc noclegowych	Kłodzko
	56. Uproszczenie procedur pozyskiwania środków na różne dofinansowania, szczególnie istotne w kontekście NGO'ów.	cały rejon kłodzki
	57. Reklamowanie przez Urząd Marszałkowski poszczególnych regionów województwa Dolnośląskiego, na zasadzie "przechodniego przewodnictwa" konkretnego regionu po pół roku. W ten sposób uniknie się centralnego spojrzenia jedynie z Wrocławia na województwo, co może powodować, że wiele istotnych rzeczy umyka	cały rejon kłodzki
	58. Potrzeba zmiany myślenia ludzi – w Ziębicach zbyt dużo turystów chcących nocować pod samym stokiem, w Dusznikach-Zdrój pozostają niewykorzystane noclegi, które spokojnie mogłyby obsłużyć tych turystów. Potrzeba utworzenia wygodnego systemu dowozów narciarzy do stoku.	cały rejon kłodzki
	59. Właściwe oznakowanie parkingów i infrastruktury turystycznej	m.in. Kłodzka Góra
	60. Potrzeba promocji atrakcji, a także wspierania twórców w postaci organizowanych targów oraz aktywizacji artystów do szerszej promocji swoich produktów.	cały rejon kłodzki
	61. Realizacja inwestycji Wyciąg na Wielką Sowę – pobudzenie gospodarki.	Pieszyce
	62. Wsparcie gminy przy tworzeniu planów, potrzebne dodatkowe narzędzia administracyjne, uprawnienia, ogólnie zasady (np. z poziomu województwa) dotyczące kształtowania przestrzeni.	Pieszyce, cały rejon wałbrzyski
	63. Potrzeba opracowania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zwiększenie pokrycia planami całych gmin.	cały rejon wałbrzyski
	64. Programy pomocowe dla małych i średnich przedsiębiorstw.	cały rejon wałbrzyski
	65. Nowe ośrodki dla osób starszych oraz zabezpieczenie usług dla nich.	cały rejon wałbrzyski
	66. Atrakcyjne programy i centra dla młodzieży, młodzi czują się pominięci, wykluczani ze społeczeństwa.	cały rejon wałbrzyski
	67. Integracja seniorów z młodzieżą w mniejszych miastach (w niektórych wiejskich istnieją takie programy).	cały rejon wałbrzyski
	68. Stworzenie atrakcyjnych warunków życia dla młodych osób, zachęcających do powrotu i osiedlenia się po skończonych studiach.	cały rejon wałbrzyski

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Osadnictwo i uwarunkowania społeczno-gospodarcze	69. Poprawa dostępności do żłobków i przedszkoli.	cały rejon wałbrzyski
	70. Finansowanie organizacji, które walczą z wykluczeniem społecznym dotyczącym młodzieży, która nie pracuje, pochodzi z rodzin pokopalnianych, gdzie żyje się z rent górniczych osób starszych.	cały rejon wałbrzyski
	71. Przywrócenie znaczenia i potencjału centrów miast poprzez programy rewitalizacji. Potrzeba utworzenia staromiejskiego klimatu na wałbrzyskiej starówce – kawiarnie, restauracje.	Wałbrzych
	72. Potrzeba zwiększenia liczby parkingów na obrzeżach miejscowości i przekonania do transportu publicznego.	cały rejon wałbrzyski
	73. Utworzenie nowych ośrodków dla osób starszych.	cały rejon wałbrzyski
	74. Poprawa dostępności komunikacyjnej dla osób starszych i niepełnosprawnych.	cały rejon wałbrzyski
	75. Potrzeba budownictwa komunalnego – mieszkania budowane przez deweloperów są zbyt drogie, niektórych nie stać nawet na mieszkania budowane w systemie TBS.	cały rejon wałbrzyski
	76. Potrzeba zawiązania współpracy przedsiębiorca - szkoła, konieczność tworzenia klastrów w poszczególnych branżach.	cały rejon wałbrzyski
	77. Potrzeba planu i finansowania na funkcjonowanie obszaru mioszowskiego po zakończeniu eksploatacji kamieniołomu w Rybnicy Leśnej.	Mioszów
	78. Wykorzystanie terenów już wyposażonych w infrastrukturę – tereny po upadłych zakładach przemysłowych.	Bielawa, Świdnica, Dzierżoniów
	79. Potrzeba dostrzeżenia powiązań w dokumentach strategicznych i planistycznych pomiędzy obszarem Nowa Ruda, Pieszyce, Jedlina i Lubawka, Kamienna Góra, Wałbrzych, Nowa Ruda.	Nowa Ruda, Pieszyce, Jedlina-Zdrój, Bielawa, Lubawka, Kamienna Góra, Wałbrzych, Nowa Ruda
	80. Potrzeba rozwoju stref inwestycyjnych, np. parków technologicznych, przemysłowych.	Pieszyce
	81. Wsparcie finansowe i współpraca pomiędzy gminami, aby uniknąć niekontrolowanego sprzedawania gruntów prywatnym przedsiębiorcom/deweloperom. Obecnie, władze gmin nie mogą wywierać na deweloperach presji i narzucać swoich warunków, gdyż jeśli nie zgodzą się na wymagania dewelopera to znajdzie on możliwości inwestycyjne w innej, sąsiedniej gminie, w której będzie miał więcej swobody inwestycyjnej.	cały rejon wałbrzyski
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo - kulturowe	82. Rozwój kanalizacji, wodociągów.	Pieszyce
	83. Konieczna jest promocja regionu dedykowana konkretnym grupom wiekowym, przygotowanie konkretnych ofert, działanie wspólne różnych gmin.	cały rejon jeleniogórski
	84. Utworzenie ciągłej trasy rowerowej ze Świeradowa Zdroju do Szklarskiej Poręby.	trasa pomiędzy Świeradowem-Zdrój, a Szklarską Porębą
	85. Zorganizowanie transportu publicznego do atrakcji turystycznych w szczególności w weekendy (brak możliwości organizacji rajdów na Pogórze Izerskie, Pogórze Kaczawskie, bo turyści nie mają jak dojechać).	Pogórze Izerskie, Pogórze Kaczawskie
	86. Koordynacji transportu zbiorowego na poszczególnych szczeblach i w różnych jednostkach.	cały rejon jeleniogórski
	87. Potrzeba wspierania gospodarstw prowadzonych w trudnych warunkach klimatycznych; potrzebne odpowiednie regulacje prawne, np. większe środki na rewitalizację	cały rejon jeleniogórski
	88. Zwiększenie (radykalniejsza) ochrona zabytków.	cały rejon jeleniogórski
	89. Potrzeba utworzenia parkingów przy atrakcjach turystycznych.	okolice atrakcji turystycznych
	90. Wprowadzanie uchwał krajobrazowych – jako narzędzie walki z reklamami.	cały rejon jeleniogórski
	91. Potrzeba promocji i rozszerzenia na cały obszar GOFu zapisów z "Zielonej Strategii" dla Kotliny Jeleniogórskiej.	cały rejon jeleniogórski
	92. Rozpropagowanie i wdrożenie w działania Konwencji Karpackiej.	cały rejon jeleniogórski
	93. Pełne udostępnienie szlaków turystycznych osobom niepełnosprawnym i dostosowanie infrastruktury do ich potrzeb.	wszystkie szlaki turystyczne
	94. Tworzenie rowerowych tras łącznikowych, m.in. wykorzystując szlaki wytyczone na terenach leśnych.	Piechowice, Rudawy Janowickie
	95. Aktywizacja sudeckiego szlaku konnego.	Od Piechowic do Kowar/Karpacza
	96. Obszary chronionego krajobrazu powinny stanowić realny hamulec przed presją inwestorską.	Góry i Pogórze Izerskie, Karpacz
	97. Budowa kanalizacji śpławnej ze Śnieżki do Karpacza.	Śnieżka-Karpacz
	98. Uporządkowanie spraw własności na Śnieżce i ponowne otwarcie schroniska, schronisko na Śnieżce zamknięte od dłuższego czasu, właścicielem Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.	Śnieżka
	99. Limitowanie i certyfikowanie imprez sportowych, celem ograniczenia presji na środowisko.	cały rejon jeleniogórski
	100. Budowa tunelu pod Śnieżką (niepotrzebna obawa, że turyści uciekną do Czech).	Karpacz/Śnieżka

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo - kulturowe	101. Budowa drogi izerskiej np. na poziomie koron drzew.	Izery
	102. Rozszerzenie centrum „Ice Manów” - jako produkt turystyczny (wg niektórych - problem).	Przesieka
	103. Zapewnienie dostępności szlaków turystycznych osobom z ograniczoną mobilnością, remont głównych szlaków turystycznych.	cały obszar, w tym w szczególności czerwony szlak sudecki
	104. Potrzeba rewitalizacji zabytków.	cały rejon jeleniogórski
	105. Ograniczenie wycinki lasów.	cały rejon jeleniogórski
	106. Wprowadzenie całkowitego zakazu zabudowy obszarów podmokłych.	np. Trzczańskie Mokradła
	107. Waloryzacja krajobrazu w celu ochrony najcenniejszych obszarów (audyt krajobrazowy).	cały rejon jeleniogórski
	108. Potrzeba większej ochrony gruntów rolnych klas I-III w celu ograniczenia rozwoju zabudowy na gruntach dobrej jakości.	cały rejon jeleniogórski
	109. Potrzeba rozwiązania konfliktów aktywności na Polanie Jakuszyckiej z wyznaczeniem pierwszeństwa dla DCS.	Polana Jakuszycka
	110. Potrzeba utworzenia infrastruktury dla rozwoju karawaniingu.	cały rejon jeleniogórski
	111. Utworzenie Izerskiego Parku Krajobrazowego.	Izery
	112. Promocja mniej znanych atrakcji turystycznych.	cały rejon jeleniogórski
	113. Wpis na listę UNESCO Doliny Pałaców i Ogrodów.	Kotlina Jeleniogórska
	114. Rozwój „skitouringu” – rozpropagowania nowej formy aktywności.	cały obszar jeleniogórski
	115. Pomoc zewnętrzna - promowanie mniej docenionych obecnie obszarów.	cały obszar jeleniogórski
	116. Promowanie tzw. turystyki doznaniowej, czyli prowadzenia warsztatów np. robienie pierników, serów na obszarach mniej wypromowanych.	cały obszar jeleniogórski, Kraina Wygasłych Wulkanów
	117. Wsparcie lokalnych produktów, standaryzacja produktów regionalnych.	cały rejon jeleniogórski
	118. Utworzenie centrów produktów regionalnych (wzorem - Zaczarowana Stodoła pod Wrocławiem)	cały rejon jeleniogórski
	119. Ograniczenie wycinki lasów w parkach krajobrazowych.	cały rejon jeleniogórski
	120. Ograniczenie nadmiernej zabudowy szczególnie na obszarach chronionych. Zakaz przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę. Nowa zabudowa wyłącznie w istniejących ciągach zabudowy przy drogach. Obecnie obserwuje się coraz mniej mieszkańców, a coraz więcej zabudowy.	cały rejon jeleniogórski
	121. Rozproszenie ruchu turystycznego tj. "wyrzucenie ruchu z Karkonoszy".	Karkonosze
	122. Potrzeba rozwoju zbiorników wodnych – przesunięcia obciążenia turystycznego z „gór” na „wodę”.	cały rejon kłodzki
	123. Potrzeba centrum przesiadkowego w Kłodzku, które ułatwiłoby dalsze rozprowadzenie ruchu turystycznego.	Kłodzko
	124. Konieczność rozwoju OZE, ale występuje konflikt z terenami chronionymi i instytucjami związany z ochroną środowiska.	cały rejon kłodzki
	125. Polepszenie dostępu transportem publicznym do atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	126. Potrzeba usprawnienia systemu odprowadzania i utylizacji śmieci.	cały rejon kłodzki
	127. Utworzenia ścieżki rowerowej na trasie Bystrzyca Kłodzka - Polanica-Zdrój.	Bystrzyca Kłodzka - Polanica-Zdrój
	128. Niezbędne jest uproszczenia procedur i formalności związanych z wymianą pieców na bardziej ekologiczne.	cały rejon kłodzki
	129. Potrzeba rozproszenia ruchu turystycznego.	cały rejon kłodzki szczególnie okolice PNGS)
	130. Potrzeba utworzenia i promocji wspólnej i spójnej oferty turystycznej.	cały rejon kłodzki
	131. Potrzeba radykalnego działania związanego z poprawą funkcjonowania służb medycznych, nasilający się szczególnie w sezonie turystycznym i w weekendy ruch turystyczny blokuje zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Szczególnie w przypadku problemów urazowo-ortopedycznych duża uwaga skupiona jest na ośrodkach narciarskich, a kadra i infrastruktura medyczna jest niewydolna. Pilna potrzeba strategicznych rozwiązań na poziomie rządowym	cały rejon kłodzki
	132. Potrzeba rozwoju infrastruktury technicznej, kanalizacji lub oczyszczalni przydomowych w górskich miejscowościach wiejskich.	Międzygórze i inne wiejskie gminy górskie
	133. Skupienie się na redukcji negatywnego oddziaływania na środowisko. Gminy mogą skupić się na obniżaniu niektórych wskaźników czy oceny poszczególnych działań na podstawie przeliczenia ich śladu węglowego.	cały rejon kłodzki, w szczególności uzdrowiska
	134. Potrzeba współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, utworzenie jednej aplikacji zawierającej promocję lokalnych produktów i atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	135. Potrzeba wspólnej strony internetowej dotyczącej turystyki (problemem jest brak zainteresowania ze strony gmin).	cały rejon kłodzki
	136. Potrzeba budowania społeczeństwa obywatelskiego.	cały rejon kłodzki
	137. Potrzeba kształcenia przedsiębiorców - odpowiedniego przygotowania zapewniającego szersze spojrzenie na cały obszar Sudetów z uwzględnieniem lokalnej specyfiki.	cały rejon kłodzki

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Turystyka i uwarunkowania przyrodniczo - kulturowe	138. Potrzeba utworzenia odpowiedniej infrastruktury turystycznej związanej z dojazdem do atrakcji turystycznych.	np. Szczeliniec Wielki, Kłodzka Góra
	139. Potrzeba uświadamiania turystów, że nie zawsze jest możliwość podjechania (szczególnie komunikacją indywidualną) maksymalnie blisko atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	140. Potrzeba wsparcia lokalnych przedsiębiorców w utworzeniu wspólnej marki kłodzkiej.	cały rejon kłodzki
	141. Potrzeba przyciągnięcia bogatych klientów i turystów.	cały rejon kłodzki
	142. Potrzeba zapewnienia komunikacji publicznej do atrakcji turystycznych.	cały rejon kłodzki
	143. Zwiększenie dbałości o krajobraz, tworzenia uchwał krajobrazowych, ale nie na poziomie gminy, ponieważ wtedy kłóć się interesy przemysłu i turystyki, powinno to być ustanowione ogólnie na wyższym szczeblu.	cały rejon kłodzki
	144. Potrzeba standaryzacji reklam, szyldów, utworzenie katalogu elementów architektonicznych i wprowadzenie w życie.	cały rejon kłodzki
	145. Wspólna koordynacja informowania o wydarzeniach i atrakcjach turystycznych.	cały rejon kłodzki
	146. Rozbudowa infrastruktury towarzyszącej obiektom/ atrakcjom turystycznym.	cały rejon kłodzki
	147. Regulacja populacji wilków, które stają się zagrożeniem.	cały rejon kłodzki
	148. Utworzenie i respektowanie katalogu architektury sudeckiej.	cały rejon kłodzki
	149. Rozwój systemu informacji turystycznej/ promocji poza regionem	cały rejon wałbrzyski
	150. Promocja w kolejach dolnośląskich - np. przy pomocy wyświetlania krótkich filmów o regionie i jego atrakcjach	Dolny Śląsk
	151. Poszerzenie promocji regionu na województwa ościennie.	województwa ościennie
	152. Brak odkrytego basenu - Wałbrzych. Taki obiekt jest w Świdnicy natomiast mieszkańcy domagają się takiej atrakcji również na terenie Wałbrzycha.	Wałbrzych
	153. Potrzeba rozwoju atrakcji na terenach wiejskich. Obecnie mieszkańcy tych terenów korzystają z atrakcji po stronie czeskiej.	głównie obszary wiejskie obszaru wałbrzyskiego / strefa przygraniczna
	154. Potrzeba rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury, w celu chłodzenia największych miast np. Wałbrzych	głównie duże miasta, Wałbrzych
	155. Potrzeba zachowania zielonej części Świnicy po stronie północnej. Zachowanie pradoliny, obszarów zalewowych. (Zagrożenie może stanowić zarastanie rzeki roślinnością inwazyjną. Roślinność ingeruje w koryto rzeki).	Świdnica
	156. Potrzeba współpracy z RZGW w zakresie oczyszczania wód z roślinności inwazyjnej.	rzeka Bystrzyca- okolice Świdnicy
	157. Rozwój małych zbiorników wodnych - przeznaczenie pod morsowanie, rybołówstwo.	cały rejon wałbrzyski
	158. Rozwój infrastruktury przy małych zbiornikach w postaci plaż, pomostów, małej architektury.	cały rejon wałbrzyski
	159. Utworzenie pętli kolejowej wg. starego przebiegu trasy (pociąg „zerówka”) - Świdnica, Jedlina- Zdrój, Wałbrzych, Jaworzyna Śląska.	kolej - Świdnica, Jedlina- Zdrój, Wałbrzych, Jaworzyna Śląska
	160. Potrzeba rozwoju miejsc noclegowych oraz miejsc obsługi turystów.	cały rejon wałbrzyski
	161. Potrzebna jest współpraca samorządów, wspólne działanie, a nie konkurowanie ze sobą o turystów.	cały rejon wałbrzyski
	162. Potrzeba współpracy z Lasami Państwowymi w zakresie utrzymania wież widokowych, a także w zakresie gospodarowania odpadami pozostawionymi przez turystów.	cały rejon wałbrzyski - dotyczy terenów leśnych
	163. Potrzeba edukacji ekologicznej w szkołach, przedszkolach. Dzieci od najmłodszych lat powinny się uczyć jak zachowywać się na szlaku, w lasach itp.	cały rejon wałbrzyski
	164. Rozwój miejsc służących do zatrzymania się turysty - mała architektura w postaci ławek, wiat.	cały rejon wałbrzyski
	165. Większa promocja regionu, wypromowanie jego potencjału i unikatowości.	cały rejon wałbrzyski
	166. Współpraca pomiędzy Roszowem, a Czechami.	Roszów
	167. Potrzeba kompleksowego większego dofinansowania tego regionu.	cały rejon wałbrzyski
	168. Potrzeba nowego produktu regionalnego np. Świdnickie piwo.	Świdnica
	169. Przywrócenie baczki na Trójkarbie.	Masyw Trójkarbu
	170. Potrzeba utworzenia wyciągu na Wielką Sowę	Wielka Sowa
	171. Przywrócenie dawnej świetności pałacowi w Mokrzeszowie.	Mokrzeszów
	172. Potrzeba większej współpracy między władzami gminami, a konserwatorem zabytków w celu odnalezienia wspólnych koncepcji wykorzystania zabytków.	Cały rejon wałbrzyski
	173. Infrastruktura narciarska na Wielkiej Sowie.	Wielka Sowa
Transport i infrastruktura techniczna	174. Rozbudowa/budowa oczyszczalni ścieków w Podgórzynie, Szklarskiej Porębie, Marciszowie, Karpaczu i Mysłakowicach.	Podgórzyn, Szklarska Poręba, Marciszów, Karpacz, Mysłakowice
	175. Poprawa połączenia komunikacyjnego Jelenia Góra – Zgorzelec.	Jelenia Góra - Zgorzelec
	176. Rozbudowa ujęć wód gminnych w Starej Kamienicy.	Stara Kamienica
	177. Potrzeba wsparcia finansowego budowy sieci wodno – kanalizacyjnych.	cały rejon jeleniogórski
	178. Konieczność monitorowania realizacji i inwentaryzowania ujęć wód do 30 m.	cały rejon jeleniogórski
	179. Potrzeba bezpiecznego połączenia Szklarskiej Poręby z Karpaczem przez Podgórzyn (3 runda).	Szklarska Poręba, Podgórzyn, Karpacz

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Transport i infrastruktura techniczna	180. Budowa nowych przystanków kolejowych.	cały rejon jeleniogórski
	181. Wprowadzenie zakazu lokalizacji OZE w otulinie PK i PN.	otuliny PK i PN w GOF-ie
	182. Budowa jeleniogórskiej kolei aglomeracyjnej (w tym linia do Karpacza).	cały rejon jeleniogórski
	183. Rozwój dróg rowerowych w układzie sieciowym, ZRID dla inwestycji rowerowych.	cały rejon jeleniogórski
	184. Lokalizacja P&R, P&R przy stacjach kolejowych.	cały rejon jeleniogórski
	185. Wsparcie transportowe ruchu turystycznego (np. skibusy, bikebusy, itp.) o transport lokalny skorelowany z transportem kolejowym (rozkłady jazdy) - współpraca JST i przewoźników.	cały rejon jeleniogórski
	186. Tiry (tranzyt) na tory.	cały rejon jeleniogórski
	187. Lepsze oznakowanie drogowe atrakcji turystycznych.	cały rejon jeleniogórski
	188. Promocja (rozpowszechnianie informacji) nowych, wdrażanych rozwiązań transportowych.	cały rejon jeleniogórski
	189. Koordynacja transportu na poziomie powiatów (współorganizacja).	cały rejon jeleniogórski
	190. Potrzeba reaktywacji linii kolejowej Kamienna Góra – Karpacz.	Kamienna Góra - Karpacz
	191. Zwiększenie ilości koszy na śmieci na szlakach turystycznych.	cały rejon jeleniogórski
	192. Potrzeba skomunikowania/powiązania dolnośląskiej sieci rewolwerowej z czeskim odpowiednikiem.	cały rejon jeleniogórski
	193. Potrzeba stworzenia sublokalnej sieci rowerowej ze wskazaniem powiązań priorytetowych.	cały rejon jeleniogórski
	194. Budowa alternatywnej do DK3 drogi w Szklarskiej Porębie w kierunku Jakuszyce i Czech	Szklarska Poręba, Jakuszyce
	195. Reaktywacja linii kolejowej Jelenia Góra - Lwówek Śląski.	Jelenia Góra - Lwówek Śląski
	196. Budowa ddr o funkcji komunikacyjnej w relacjach Szklarska Poręba - Jelenia Góra oraz Szklarska Poręba - Świeradów	Szklarska Poręba - Jelenia Góra, Szklarska Poręba - Świeradów
	197. Potrzeba poprawy dostępu do telefonii i Internetu.	cały rejon jeleniogórski
	198. Lokalizacja spalarni odpadów, przy jednoczesnej produkcji ciepła i energii elektrycznej (brak określonej lokalizacji w GOF).	cały rejon jeleniogórski
	199. Realizacja wygodnego połączenia Lubań - południe województwa.	cały rejon jeleniogórski
	200. Stabilna technologia dla e-mobilności	cały rejon jeleniogórski
	201. Zintegrowane bilety - karkonoska karta (parkingi, atrakcje turystyczne, infrastruktura turystyczna, komunikacja).	cały rejon jeleniogórski
	202. Rozwój małej retencji i działań mających na celu zatrzymanie wody w miejscu jej opadu.	cały rejon jeleniogórski
	203. Wygodne połączenie Świeradów Zdrój - Mirsk - Stara Kamienica.	Świeradów-Zdrój - Mirsk - Stara Kamienica
	204. Skoordynowanie planowania i realizacji inwestycji liniowych: transportowych i infrastrukturalnych (infrastruktura techniczna) – współpraca.	cały rejon jeleniogórski
	205. Współpraca i koordynacja JST przy inwestycjach transportowych (styki) - zintegrowane planowanie.	cały rejon jeleniogórski
	206. Kaskadowanie wody w sieciach wodociągowych na etapie uzdatniania wody celem oczyszczenia jej z radonu.	cały rejon jeleniogórski
	207. Zagęszczenie miejsc przekraczania granicy.	cały rejon jeleniogórski
	208. Oczyszczanie zbiorników przy elektrowniach wodnych na Bobrze (np. Pilichowice, Perła Zachodu) - zwiększanie pojemności powodziowej.	zbiorniki na Bobrze
	209. Lokalizacja hubu wodorowego.	?
	210. Przejścia dla zwierząt i płazów w kontekście inwestycji infrastrukturalnych.	cały rejon jeleniogórski
	211. Wykorzystanie geotermii w systemach ciepłowniczych.	cały rejon jeleniogórski
	212. Realizacja trasy rowerowej (gotowa koncepcja przebiegu) z Bystrzycy Kłodzkiej w kierunku Czarnej Góry	Bystrzyca Kłodzka-Czarna Góra (przez Pławnicę, Marianówkę)
	213. Potrzeba utworzenia systemowego wykorzystywania wody opadowej, rozwój małej retencji.	cały rejon jeleniogórski
	214. Prowadzenie dróg rowerowych w ciągach dróg powiatowych i wznowienie współpracy przy opracowaniu oraz realizacji koncepcji systemowej. / Potrzeba koordynacji działań rowerowych na poziomie powiatu.	cały rejon kłodzki
	215. Integracja komunikacji autobusowej z pasażerskim transportem kolejowym - współpraca JST w kontekście organizacji transportu zbiorowego.	cały rejon kłodzki
	216. Realizacja centrum przesiadkowego w Kłodzku.	Kłodzko
	217. Zintegrowanie przystanków kolejowych z ruchem rowerowym.	cały rejon kłodzki
	218. Budowa drogi rowerowej od Bystrzycy Kłodzkiej do Czarnej Góry w rezerwie terenowej przez Marianówkę.	Bystrzyca Kłodzka – Czarna Góra
	219. Zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego dla ruchu rowerowego poprzez budowę wydzielonych dróg rowerowych.	cały rejon kłodzki
	220. Organizacja dodatkowego przystanku autobusowego w ramach ZKA, bliżej centrum miejscowości.	Ołdrzychowice Kłodzkie (gm. wiejska Kłodzko)

ZAŁĄCZNIK NR 2. WYKAZ PROBLEMÓW, POTENCJAŁÓW I POTRZEB ZGŁOSZONYCH PODCZAS WARSZTATÓW

Kategoria	Potrzeba	Lokalizacja potrzeby
Transport i infrastruktura techniczna	221. Odtworzenie linii kolejowej nr 322 oraz wykorzystanie linii autobusowych do dowozu do przystanków kolejowych.	linia kolejowa relacji Kłodzko (Krosnowice)-Stronie Śląskie
	222. Ustanowienie korytarzy do transportu towarów masowych (możliwość wpięcia dróg leśnych do dróg tonażowych).	cały rejon kłodzki
	223. Rewitalizacja stacji kolejowych.	cały rejon kłodzki
	224. Rozwój infrastruktury rowerowej przy uwzględnieniu bezpieczeństwa ruchu, integracja systemu oraz stworzenie spójnej koncepcji.	cały rejon kłodzki
	225. Uzupełnienie połączenia zbiorowego relacją Stronie Śląskie - ośrodek sportów zimowych Czarna Góra.	Stronie Śląskie - Czarna Góra
	226. Organizacja przewozów rowerów (autobus + dedykowana przyczepa).	cały rejon kłodzki
	227. Poprawa dostępności transportem zbiorowym do atrakcji turystycznych oraz czytelna informacja pasażerska (rozkład jazdy komunikacji publicznej).	cały rejon kłodzki
	228. System oznakowania informujący i nadzorujący parkowanie.	cały rejon kłodzki
	229. Poprawa dostępności kolejowej w kierunku Trójstyku.	cały rejon kłodzki
	230. Potrzeba rewitalizacji dworca w Nowej Rudzie i in.	Nowa Ruda
	231. Brak udogodnień dla komunikacji rowerowej między gminami	cały rejon kłodzki
	232. Potrzeba skomunikowania PKP z ośrodkami narciarskimi w Czarnej Górze	Czarna Góra
	233. Potrzebne udogodnienia do przewozu rowerów w autobusach.	cały rejon kłodzki
	234. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej.	cały rejon kłodzki
	235. Prowadzenie systemowych rozwiązań dotyczących poprawy jakości powietrza i wsparcia wymiany emisyjnych źródeł ciepła.	cały rejon kłodzki
	236. Prowadzenie edukacji w zakresie postępowania z odpadami kierowanej do wszystkich grup wiekowych.	cały rejon kłodzki
	237. Uzupełnienie dostępu do szybkiej sieci internetowej.	cały rejon kłodzki
	238. Wprowadzenie przepisów ograniczających niekontrolowany rozwój OZE - odpowiednie regulacje.	cały rejon kłodzki
	239. Wzmocnienie współpracy JST z Wodami Polskimi przy planowaniu lokalizacji elektrowni wodnych oraz kolizji istniejącej zabudowy ze strefami zagrożenia powodziowego (dopuszczenie inwestycji, np. Kłodzko).	cały rejon kłodzki
	240. Wykorzystanie agrofotowoltaiki.	cały rejon kłodzki
	241. Realizacja trasy rowerowej (gotowa koncepcja przebiegu) z Bystrzycy Kłodzkiej w kierunku Czarnej Góry.	Bystrzyca Kłodzka-Czarna Góra (przez Pławnicę, Marianówkę)
	242. Prowadzenie dróg rowerowych w ciągach dróg powiatowych i wznowienie współpracy przy opracowaniu oraz realizacji koncepcji systemowej / Potrzeba koordynacji działań rowerowych na poziomie powiatu.	cały rejon kłodzki
	243. Integracja komunikacji autobusowej z pasażerskim transportem kolejowym - współpraca JST w kontekście organizacji transportu zbiorowego.	cały rejon kłodzki
	244. Poprawa dostępności Bielawy do sieci dróg szybkiego ruchu (ekspresowych).	Bielawa
	245. Współpraca JST w celu poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego.	cały rejon wałbrzyski
	246. Uwzględnienie budowy dróg rowerowych przy modernizacji dróg.	cały rejon wałbrzyski
	247. Przedłużenie drogi rowerowej w ciągu drogi wojewódzkiej 379 Wałbrzych - Świdnica (niedawno zakończona przebudowa nie zapewnia ciągłości).	Wałbrzych - Świdnica
	248. Poprawa dostępności Wałbrzycha do S3 w Bolkowie (Struga - Stare Bogaczowice - Sady Górne - Sady Dolne).	Wałbrzych
	249. Rozwój dróg dojazdowych tzw. odcinków ostatniej mili do stacji i przystanków kolejowych.	cały rejon wałbrzyski
	250. Poprawa mobilności oraz dostępu do dobrej infrastruktury telekomunikacyjnej w celu ograniczenia odpływu młodych ludzi i zwiększenia zainteresowania osiedleniem się na terenie GOF.	cały rejon wałbrzyski
	251. Zmiana źródeł ciepła w ciepłownictwie systemowym.	cały rejon wałbrzyski
	252. Współpraca nadleśnictw z zakładami gospodarki komunalnej w zakresie uregulowania historycznych uwarunkowań związanych z dostępem do ujęć wód i przesyłem wody (Lasy Państwowe - JST).	cały rejon wałbrzyski

opracowanie

Instytut Rozwoju Terytorialnego
ul. J. Wł. Dawida 1A
50-527 Wrocław
www.irt.wroc.pl

wykaz sporządzili

pracownicy IRT na podstawie wypowiedzi uczestników warsztatów